

Broj 74, 4/2021. / Номер 74, 4/2021.

Vjesnik

ukrajinske zajednice u Hrvatskoj

Вісник

української громади в Хорватії

ISSN 1847-327X

30

*godina
Neovisnosti
Ukrajine*

3

років
Незалежності
України

БІЛЯ ПАМ'ЯТНИКА ІВАНА ФРАНКА У ЛІПІКУ

Все, що мав у житті, він віддав для одної ідеї, і горів, і яснів, і страждав, і трудився для неї...

27 серпня – до Івана Франка, в місто Ліпик у Хорватії. Спільно із Закарпатським академічним хором, українською громадою і хорватами славимо Франка.

Бо він - академія в одній особі з-поміж українців. Бо «все,

що мав у житті, він віддав для одної ідеї, і горів, і яснів, і страждав, і трудився для неї...». Для України.

Посольство України в Республіці Хорватія

KOD SPOMENIKA IVANA FRANKA U LIPIKU

Sve što je imao u životu dao je za jednu ideju, i gorio je, i sjajio, i patio, i trudio se za nju...

U Lipiku su 27. kolovoza 2021. godine predstavnici Veleposlanstva Ukrajine u Republici Hrvatskoj, predstavnici Ukrajinske zajednice u Hrvatskoj, Hrvati i gosti iz Ukrajine - Zakarpatski akademski zbor odali počast velikom ukrajinskom pjesniku Ivanu Franku, položivši cvijeće kod njegovog spomenika u Lipiku.

Jer on je akademija u jednoj osobi među Ukrajincima. Jer "sve što je imao u životu, dao je za jednu ideju, i gorio je, i sjajio, i patio, i trudio se za nju...". Za Ukrajinu.

Veleposlanstvo Ukrajine u Republici Hrvatskoj

IMPRESUM:

Izdavač: Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske
Видавця: Українська громада Республіки Хорватія
Kardinala Alojzija Stepinca 45, 32 000 Vukovar
Tel: 032/493-224 ; Fax: 032/493-224
e-mail: ukrajinskazajednica.hr@gmail.com
MB: 2331748 ; OIB: 35971824466
Žiro račun: PBZ HR4823400091110579040

Uredništvo Vjesnika:
Svetog Roka 53A, 31 000 Osijek
Tel: 098/ 1933-288
e-mail: vjesnikuz@gmail.com
ISSN 1847-327X

“Vjesnik” je dvomjesečnik, izlazi šest puta godišnje

Naklada: 1000 primjeraka

Tisak: Grafika d.o.o., Strossmayerova 295, 31 000 Osijek

За видавця: Владо Карешин

Za izdavača: Vlado Karešin

Головний редактор: Оксана Мартинюк

Glavni urednik: Oksana Martinjuk

Редакція:

Борис Гралюк, Микола Застрижний, Іван Семенюк,
Віктор Камінський, Славко Бурда, Олеся Беч

Uredništvo:

Boris Graljuk, Nikola Zastrižni, Ivan Semenjuk,
Viktor Kaminskyj, Slavko Burda, Olesja Beč

Лектор хорватської мови: Нівес Романек

Lektor hrvatskog jezika: Nives Romanjek

Дизайн та комп'ютерна верстка: Антонія Бурюш Марета

Dizajn i kompjuterski prijelom: Antonia Buruš Margeta

Novosti iz djelatnosti Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske

- 4 INAUGURACIJSKI SAMIT KRIMSKOJ PLATFORMI
- 5 PREZIDENT UKRAJINE VURČIO DRŽAVNE NAGRADE SUDIONICIMA SAMITA KRIMSKE PLATFORME
- 6 SVJATKOVI PARAD VOJSKI Z NAGODI NEZALEŽNOSTI UKRAJINE
- 8 «KRIM – CE UKRAJINA»
- 8 PREDSEDNIK UKRAJINE URUČIO DRŽAVNE NAGRADE SUDIONICIMA SAMITA KRIMSKE PLATFORME
- 9 PLENKOVIĆ NA SVEEUROPSKOM SAMITU U UKRAJINI: „KRIM JE UKRAJINA!“
- 11 30. OBLJETNICA NEOVISNOSTI UKRAJINE
- 13 30 POKIB NEZALEŽNOSTI
- 13 30 GODINA NEOVISNOSTI
- 13 UKRAJINA – U SRCIMA PESNIKA I FILOZOFA
- 14 PRIVITANJE GLAVI UKC Z DNEM NEZALEŽNOSTI
- 15 GROMADSKA ORGANIZACIJA «UKRAJINA – 2050»
- 16 U ZAGREBU GDNO VIZNAČILI DNEH NEZALEŽNOSTI UKRAJINE
- 16 U ZAGREBU DOSTOJANSTVENO OBLJEŽEN DAN NEOVISNOSTI UKRAJINE
- 17 UKRAJINCI HRVATKE OBLJEŽILI 30. OBLJETNICU NEOVISNOSTI UKRAJINE
- 17 UKRAJINCI HRVATKI VIZNAČILI 30 RČNICU NEZALEŽNOSTI UKRAJINE
- 17 NA DNEH NEZALEŽNOSTI ŽOVTO-BLAKITNI PRAPORI MAJORILI U MISTAH HRVATKI
- 18 U ROGOZNICI VDBULAS LITNJ ŠKOLA 2021
- 21 U ROGOZNICI ODRŽANA LJETNA ŠKOLA ZA UKRAJINSKI JEZIK I KULTURU 2021.
- 23 U DOJMOVI RODITELJA O LJETNOJ ŠKOLI ZA UKRAJINSKI JEZIK I KULTURU 2021.
- 24 VIJEŠTI IZ KULTURE. KNJŽEVNOST I PRIJEVODI
- 24 ODRŽAN SASTANAK S PREDSEDNIKOM SAVJETA ZA NACIONALNE MANJINE REPUBLIKE HRVATSKE
- 25 UKRAJINA – ZEMLJA PARTNER „LIPOVLJANSKIH SUSRETA 2021.“
- 25 LIPOVLJANSKI SUSRETI 2021.

Церква – наш головний осередок

- 27 25 POKIB SVJŠENSTVA
- 29 „KARPATI“ IZ LIPOVLJANA NA VELIKOGOSPOJINSKIM DANIMA U BRODSKOMVINOGORJU BOGORODICE KLOKOČOVŠKE
- 30 DOVICHNI OBITI SEŠTRI LAVRENTIJI IŠIK, ČŠVB
- 31 BLAGDAN UZNEŠENJA PRESVETE BOGORODICE U GORNJIM ANDRIJEVCIMA
- 31 OBNOVA CRKVE U SLAVONSKOM BRODU SE NASTAVLJA

Djelatnost naših društava

- 32 UKRAJINCI IZ LIPOVLJANA SUDJELOVALI NA DJEČJOJ SMOTRI FOLKLORA U DARDI
- 32 OBLJEŽENA 85. OBLJETNICA NOGOMETU U KANIŽI
- 33 ČLANOVI UKPD „TARAS ŠEVČENKO“ IZ KANIŽE USPJEŠNO PREZENTIRAJU UKRAJINSKI PLES DILJEM HRVATSKE
- 34 DOJMOVI NAKON V. NATJECANJA UKRAJINSKOG SOLO PJEVANJA I VI. FESTIVALA PJESME, GLAZBE I LIKOVNE UMJETNOSTI U RIJECI

Nepoznato o poznatom

- 35 PRIRODNA BOGATSTVA UKRAJINE. LEMURIJSKO JEZERO – RUŽIČASTI SAN

Na naslovnoj stranici: 30 GODINA NEOVISNOSTI UKRAJINE

Na zadnjoj stranici: DJECA UKRAJINSKIH BRANITELJA NA ODMORU U HRVATSKOJ

ІНІЦІАЦІЙНИЙ САМІТ КРИМСЬКОЇ ПЛАТФОРМИ

У Києві 23 серпня 2021 року розпочав роботу ініціативний саміт Кримської платформи, яка має стати центром вироблення та ухвалення міжнародних рішень щодо деокупації українського півострова. У заході, який ініціював Президент України Володимир Зеленський, беруть участь делегації з 46 країн світу.

Відкриваючи саміт, Глава Української держави зазначив, що сьогодні, 23 серпня 2021 року, відбувається знакова подія: вперше з часів окупації українського Криму це питання винесено на найвищий міжнародний рівень. Володимир Зеленський привітав 46 делегацій – учасників першого саміту Кримської платформи.

Президент акцентував увагу на тому, що сім років тому в центрі Європи Російська Федерація анексувала й окупувала частину території України – півострів Крим, площа якого становить 27 тис. кв. км.

«Це більше, ніж деякі країни Європи, ніж деякі країни світу. Нашу територію анексувала одна з держав – гарантів безпеки України згідно з Будапештським меморандумом. Одна з держав – членів Ради Безпеки ООН», – наголосив він.

Глава держави зазначив, що в умовах російської окупації Кримський півострів перетворився на «порохову діжку», Москва втричі збільшила свою військову присутність у Криму.

«Із всесвітньо відомого курорту Крим сьогодні перетворився на військову базу. Став плацдармом для

подальшого розширення впливу Російської Федерації на регіон Чорного моря. Крим перетворився на територію, де грубо й системно порушуються права та свободи людини», – заявив Володимир Зеленський. Він наголосив на тому, що сьогодні на території окупованого півострова відбуваються політичні переслідування, насильницькі зникнення, незаконне утримання понад 100 політичних в'язнів, тортури, придушення свободи ЗМІ та віросповідання, експропріація власності, примусові демографічні зміни, незаконний призов українських громадян до російської армії, пропаганда війни серед дітей тощо.

Крім того, за словами Глави держави, окупація Криму ставить під сумнів ефективність усієї міжнародної системи безпеки, принципів територіальної цілісності та недоторканності кордонів.

«Без відновлення довіри до неї жодна держава не може бути впевнена, що не стане наступною жертвою окупації частини території», – акцентував Президент.

«Я особисто робитиму все можливе, щоб повернути Крим, щоб він разом з Україною став частиною Європи. Для цього ми будемо використовувати всі можливі політичні, юридичні та насамперед дипломатичні засоби», – зазначив Володимир Зеленський.

Він зауважив, що Кримська платформа має стати центром вироблення й ухвалення ключових міжнародних рішень щодо Криму. «Відсьогодні ми фактично розпочинаємо зворотний відлік часу до

звільнення нашої землі – українського півострова. Цілком можливо, що 23 серпня 2021 року ввійде в історію як день початку деокупації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя. Окупація півострова Крим почалась у Москві. Деокупацію Криму точно ми почнемо в Києві. Починаймо», – закликав Глава держави.

Ініціатива Президента України «Кримська платформа» спрямована на підвищення ефективності

міжнародного реагування на тривалу окупацію Криму, посилення міжнародного тиску на Кремль, запобігання подальшим порушенням прав людини та захист жертв окупаційного режиму; вона має бути відповіддю на зростання безпекових загроз, а також сприяти досягненню головної мети – деокупації Криму та поверненню його Україні мирним шляхом.

*Офіційне інтернет-представництво Президента України
23 серпня 2021 року*

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ВРУЧИВ ДЕРЖАВНІ НАГОРОДИ УЧАСНИКАМ САМІТУ КРИМСЬКОЇ ПЛАТФОРМИ

Після закінчення першого саміту Кримської платформи Президент Володимир Зеленський подякував його учасникам за підтримку України та вручив їм високі державні нагороди.

Так, орден князя Ярослава Мудрого I ступеня отримали: Президент Польщі Анджей Дуда, Президент Угорщини Янош Адер, Президент Естонії Керсті Кальюлайд, Президент Латвійської Республіки Егілс Левітс, Президент Європейської ради Шарль Мішель, Президент Литви Гітанас Науседа, Президент Фінляндії Саулі Нііністьо, Президент Словенії Борут Пахор, Президент Молдови Мая Санду та виконавчий віцепрезидент Європейської комісії Валдіс Домбровскіс.

Орденем Ярослава Мудрого II ступеня був відзначений Прем'єр-міністр Швеції Стефан Льювен.

Прем'єр-міністр Грузії Іраклі Гарібашвілі, Президент Національної ради Парламенту Швейцарської Конфедерації Андреас Ебі, Прем'єр-міністр Румунії Флорін-Васіле Кицу, Прем'єр-міністр Словаччини Едуард Хегер та Прем'єр-міністр Хорватії Андрей Пленкович нагороджені орденом «За заслуги» I ступеня.

*Прем'єр-міністр Хорватії Андрей Пленкович
приймає нагороду від Президента України*

СВЯТКОВИЙ ПАРАД ВІЙСЬК З НАГОДИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

За участю Президента України Володимира Зеленського в центрі столиці відбувся святковий Парад військ з нагоди 30-ї річниці незалежності України.

Перед початком заходу на майдані Незалежності відбулося історичне театралізоване дійство під назвою «ДНК» (День незалежності країни). На головній площі України були розташовані мізансцени та елементи декорацій, що презентували найважливіші сторінки української історії від часів Трипільської культури до сучасності.

Головною героїнею дійства стала дівчинка, яка символізувала Україну. Вона пройшла повз театралізовані мізансцени: епоха Київської Русі, Козацька доба, Україна літературна, Визвольні змагання, Україна наукова, Голодомор, Друга світова війна, радянська Україна, Незалежна Україна.

У фінальному епізоді театрального дійства «ДНК» головна героїня пробігла Хрещатиком до парадних розрахунків та вручила квіти воїну.

Після цього розпочалося урочисте проходження військ з пронесенням прапора України завдовжки 30 метрів на честь ювілею незалежності.

«Що таке сильна країна? Країна, яка амбітно мріє та рішуче діє. Країна, яка не боїться слова «вперше». А тому вперше за 30 років «Антонов» буде для держави три літаки, для армії будують гвинтокрили на українських лопатях і цього року будуються нові танки. Сильна країна відроджує військово-морський флот, військово-морські бази та будує корвети. Сильна країна – це країна, яка приймає ракетну програму на 10 років», – сказав Президент України у своїй святковій промові на майдані Незалежності.

Хрещатиком крокували піші колони парадних розрахунків. Лунали музичні композиції у виконанні зведеного військового духового оркестру. Вперше в урочистому проходженні військ взяли участь кінологічні підрозділи силових структур.

Крім українських військових, у Параді також взяли участь представники армій країн-партнерів – США, Литви, Естонії, Грузії, Данії, Норвегії, Канади, Молдови та інших держав. Завершував прохід піших колон міжнародний зведений оркестр за участю військових країн-партнерів (США, Велика Британія, Польща).

Продовжився Парад прольотом авіаційної техніки Повітряних сил Збройних Сил України, Сухопутних військ ЗСУ, Військо-Морських сил, Національної гвардії України, Державної служби з надзвичайних ситуацій, Державної прикордонної служби України, Національної поліції України, державного підприємства «Антонов» і держав-партнерів. Зокрема, в небі можна було побачити гордість України – найбільший у світі транспортний літак Ан-225 «Мрія».

Водночас на зовнішньому рейді морського порту Одеса відбулося урочисте проходження бойових кораблів, катерів і суден та проліт авіації, демонстрація фігур пілотажу літаками легкомоторної цивільної авіації, проходження кораблів і катерів країн-партнерів, держав – членів НАТО.

Хрещатиком проїхала зведена механізована колона Збройних Сил України та інших сил безпеки й оборони України. На Параді також продемонстрували артилерійські системи, системи реактивного залпового вогню, протиповітряної оборони, безпілотні літальні апарати, зокрема вітчизняного виробництва, що перебувають на озброєнні української армії.

На завершення в небі над Києвом відбувся демонстраційний проліт авіаційної техніки з димом синьо-жовтих кольорів.

Після цього пролунала пісня народного артиста України Тараса Петриненка «Україна» у виконанні головної героїні театралізованого

дійства «ДНК», яка проїхала перед учасниками заходу на рухомій платформі у вигляді синьо-жовтої квітки.

*Офіційне інтернет-представництво
Президента України
24 серпня 2021 року*

«КРИМ – ЦЕ УКРАЇНА»

Прем'єр Хорватії Андрей Пленкович на саміті Кримської платформи виголосив промову українською

Прем'єр Хорватії Андрей Пленкович на саміті Кримської платформи, який відбувся 23 серпня 2021 року з нагоди 30-ї річниці Незалежності України, звернувся до присутніх українською мовою. "Я дуже радий знову бути в Києві, в місті, яке я люблю, і в країні, яку я добре знаю. Кримська платформа є правильним майданчиком для мобілізації необхідної уваги міжнародної спільноти до Криму. Минуло вже більше ніж сім років із моменту незаконної анексії Автономної республіки Крим. Я приїхав сьогодні до Києва для того, аби з нашими українськими друзями та європейськими колегами засвідчити від Хорватії незмінну підтримку незалежності, суверенітету і територіальної цілісності України. Крим – це Україна", – підкреслив прем'єр-

міністр Хорватії.

Після цього він перейшов на англійську і висловив занепокоєння тривалою мілітаризацією Криму, загрозами для навігації, зокрема в Азовському морі.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба у відповідь подякував йому хорватською.

Установчий саміт ініціативи "Кримська платформа", метою якої є деокупація Криму, відбувся в Києві. У саміті взяли участь представники 46-ти країн та міжнародних організацій.

Відтоді, як назва "Кримська платформа" пролунала вперше, минуло трохи менше року. Коли у вересні 2020 року під час виступу на 75-й сесії Генеральної асамблеї ООН президент Зеленський вперше закликав країни-учасниці долучитися до створення міжнародної платформи з деокупації Криму, мало хто уявляв, якою інституційно має бути така ініціатива, хто і на яких засадах братиме у ній участь і, головне, яким чином її діяльність може допомогти Україні повернути окупований Росією в 2014 році півострів.

В ухваленій учасниками саміту декларації метою "Кримської платформи" визначається "мирне припинення тимчасової окупації" Російською Федерацією території Криму та "відновлення контролю України над цією територією в повній відповідності з міжнародним правом".

ЗМІ, Україна

PREDSJEDNIK UKRAJINE URUČIO DRŽAVNE NAGRADE SUDIONICIMA SAMITA KRIMSKE PLATFORME

Plenković nagrada

У Києві 23 серпня відбувся Інавгураційний саміт Кримської платформи, урочисто відзначивши 30-ю річницю незалежності України. Саміту були присутні численні високопосадовці європейських країн, серед них і прем'єр Республіки Хорватії Андрей Пленкович.

По завершенні першого саміту Кримської платформи, голова держави Володимир Зеленський подякував учасникам за підтримку України і вручив їм високі державні нагороди: Орден князя Ярослава Мудрого I. ступеня – голові Польщі Анджею Дудзі, голові Угорщини Яношу Адеру, голові Естонії Керсті Кальюлайд, голові Латвії Егілсу Левітсу, голові Європейської ради Чарльзу Мішелю, голові Литви Гітанасу Наусі, голові Румунії Майї Санду і виконуючому обов'язки голови Європейської комісії Валдису Домбровскісу.

Орден Ярослава Мудрого II. ступеня надано шведському прем'єру Стефану Лівену.

Орден „За заслуги“ I. ступеня надано прем'єру Грузії Іраклі Гарібашвілі, голові Національної ради Швейцарії Андреасу Аббю, прем'єру Румунії Флорін-Васіле Кітсу, прем'єру Словаччини Едуарду Гегеру і прем'єру Республіки Хорватії Андрею Пленковичу.

С українською мовою переклала Олександра Мартинюк

PLENKOVIĆ NA SVEEUROPSOM SAMITU U UKRAJINI: „KRIM JE UKRAJINA!“

Sudionici inauguracijskog samita Krimске platforme poslali su Ukrajini poruku da nije sama i da međunarodna zajednica neće priznati aneksiju Krima, a putem nove platforme zajedničkim naporima će tražiti rješenje tog pitanja.

Domaćin Krimskog foruma, ukrajinski predsjednik Volodymyr Zelenskij rekao je da je Ukrajini potrebna međunarodna potpora kako bi se zaustavila agresija Rusije. „Trebamo promisliti o sankcijama, povećanju zaštite ljudskih prava, moramo promisliti o gospodarskim i okolišnim posljedicama okupacije“, rekao je Zelenskij.

"Krim je Ukrajina"

Krimskom forumu odazvalo se 45 predstavnika zemalja i organizacija. Složni su u tome da je okupacija Krima nezakonita i neprihvatljiva te poručili Ukrajini da neće ostati sama. "Krim je Ukrajina", istaknuo je u svom obraćanju hrvatski premijer Andrej Plenković. Ponovio je da Hrvatska u potpunosti podržava teritorijalni integritet Ukrajine i upozorio na kršenja prava stanovnika Krima - krimskih Tatara, Ukrajinaca, manjina, vjerskih i drugih zajednica.

"Međunarodna zajednica očekuje od Rusije da se u potpunosti pridržava međunarodnog humanitarnog prava", rekao je Plenković koji je dio govora održao i na ukrajinskom jeziku. Plenković je Ukrajini ponudio pomoć i hrvatsko iskustvo mirne reintegracije okupiranih područja "bez žrtava". Spomenuo je kako je vidljiv povećan dolazak ukrajinskih turista kod nas, a zadovoljan je i suradnjom Hrvatske i Ukrajine: "A jedan od aspekata jest i energetska

suradnja. Kao što znate, Hrvatska je u ovoj godini otvorila plutajući LNG terminal i taj terminal na raspolaganju je i ukrajinskim kompanijama sa svojim kapacitetima i sa svojim odličnim geografskim i strateškim pozicioniranjem koje može biti korisno za diversifikaciju opskrbe plinom Ukrajine i drugih zemalja Europe. Hrvatska ujedno na tom recentnom području ima i određena specifična znanja koja može ponuditi Ukrajini i iskustva koje druge zemlje nemaju. Naime, Hrvatska je 90-ih godina prošla iskustvo s privremeno okupiranim područjima i s te strane je, podcrtavam, naše iskustvo mirne reintegracije hrvatskog Podunavlja jedno od najuspješnijih operacija UN-a uopće, a naročito na teritoriju Europe. To je iskustvo koje bismo željeli podijeliti s ukrajinskom vladom i zbog toga već zadnjih nekoliko godina, na moju inicijativu, funkcionira jedna radna skupina u kojoj naši eksperti dijele iskustva Hrvatske u tom uspješno okončanom procesu koji je Hrvatskoj omogućio teritorijalnu cjelovitost", rekao je predsjednik Vlade.

Podrška EU

Predsjednik Europskog vijeća Charles Michel rekao je da Krimska platforma ima "veliku političku podršku Europske unije". "Ukrajina nikada neće biti sama i Krim je Ukrajina", istaknuo je Michel.

Turski ministar vanjskih poslova Mevlut Cavusoglu rekao je da ovdje nije riječ "samo o teritoriju, već i o ljudima", a glavna tajnica Vijeća Europe Marija Pejčinović Burić pozvala je, između ostalog, na oslobađanje političkih zatvorenika i prestanak kršenja ljudskih prava.

Rad Krimске platforme

Plenković je hrvatskim novinarima po završetku samita rekao da "dijelom postoji" mogućnost da se Rusija nađe za pregovaračkim stolom, ali je istaknuo da je ova inicijativa prvenstveno usmjerena na Krim, dok se za Doneck i Luhansk djeluje kroz tzv. normandijski format. "Naš cilj je da nema više žrtava i da se pregovorima donese rješenje" za trenutačnu situaciju u Ukrajini, rekao je Plenković.

Platforma će nastaviti djelovati na razini predsjednika država i vlada, ministara vanjskih poslova, međuparlamentarnih skupina i mreže stručnjaka. U okviru te platforme razmotrit će se, između ostalog, status krimskih Tatara, odgovoriti na militarizaciju poluotoka, raditi na oslobađanju ukrajinskih političkih zatvorenika i zaštititi ljudskih prava.

Odnosi Kijeva i Moskve napeti su još od ruske aneksije Krima 2014. godine. U sukobima ukrajinskih snaga i proruskih separatista koji su uslijedili poginulo je više od 13.000 ljudi.

Njemačka i Francuska posrednici su u sklopu tzv. "normandijskog" formata kojim se zasad bezuspješno pokušava pronaći trajno rješenje više od sedam godina dugog sukoba na istoku Ukrajine.

Njemačku je na Krimskom forumu predstavljao ministar gospodarstva i energetike Peter Altmaier koji je rekao da će EU "nastaviti produljivati sankcije (Rusiji) sve dok postoje razlozi za njih".

Na Krimskom forumu usvojena je zajednička deklaracija kojom se potvrđuje posvećenost neovisnosti i teritorijalnom integritetu Ukrajine te postavljanju okvira međunarodne politike prema Krimu.

Zelenskyj o Krimu

Više od sedam godina nakon ruske aneksije Krima, ukrajinski predsjednik Volodymyr Zelenskyj naglasio je na međunarodnom samitu da taj crnomorski poluotok pripada Ukrajini. Od sada odbrojavamo vrijeme do oslobođenja Krima od ruske okupacije, rekao je Zelenskyj na prvom sastanku Krimске platforme u Kijevu. Rusija je anektirala Krim 2014. nakon vojne invazije usprkos

međunarodnim prosvjedima.

Zelenskyj je izrazio žaljenje što je Rusija pretvorila Krim iz ljetovališta u ekološki ugroženu vojnu bazu. "Krim je bio jamstvo međunarodne stabilnosti, a sada je bure baruta", rekao je.

Zelenskyj je optužio Rusiju i da krši ljudska prava građana Krima. Na poluotoku ima već više od 100 političkih zatvorenika. Poručio je da će iskoristiti sva politička i pravna sredstva da povрати Krim.

HINA, RTL Vijesti, 23.08.2021.

Ukrajinci grada Zagreba „Krim je Ukrajina“

30. OBLJETNICA NEOVISNOSTI UKRAJINE

VOJNA PARADA U KYJIVU POVODOM DANA NEOVISNOSTI UKRAJINE

U z sudjelovanje predsjednika Ukrajine Volodymyra Zelenskog, u središtu glavnog grada Ukrajine održana je 24. kolovoza svečana vojna parada u povodu 30. obljetnice neovisnosti Ukrajine.

Uoči vojne parade na Trgu neovisnosti održana je povijesna kazališna atrakcija pod nazivom „Dan neovisnosti Ukrajine“.

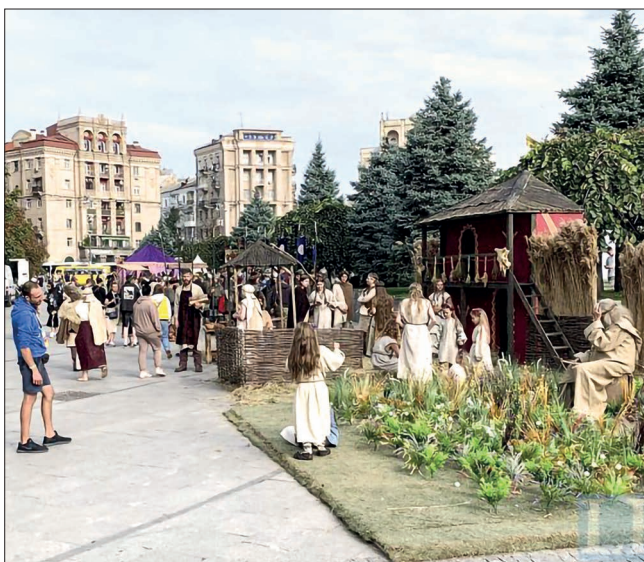
Na glavnom trgu u Kyjivu postavljene su mizanscene koje su predstavljale najvažnije stranice ukrajinske povijesti od vremena Tripiljske kulture do danas.

Glavna junakinja bila je djevojčica koja je simbolizirala Ukrajinu. Djevojčica je prošetala kroz kazališne mizanscene i tako podsjetila na slava razdoblja Kyjivske Rus'i, doba

kozaka, književnike, znanstvenike, borbu za oslobođenje, Holodomor, Drugi svjetski rat, Sovjetsku Ukrajinu – sve do neovisne Ukrajine. Posebnost su činili statisti pored kojih je djevojčica prolazila - zaustavljenih pokreta, odjeveni sukladno vremenu kojega su predstavljali.

U posljednjem segmentu junakinja je potrčala glavnom ulicom Kyjiva Khreshchatyk do vojne kolone i pružila buket cvijeća ukrajinskom vojniku.

Nakon toga započeo je svečani vojni mimohod. Ispred postrojene vojske nošena je posebno sašivena ukrajinska zastava dužine 30 metara što simbolizira 30. godina neovisnosti.

„Što je jaka država? Država koja ambiciozno sanja i djeluje odlučno. Zemlja koja se ne boji riječi "prvi put". Zato prvi put u 30 godina „Antonov“ gradi tri aviona za državu, helikoptere za vojsku, a ove godine grade se i novi tenkovi. Jaka država revitalizira svoju mornaricu, pomorske baze i gradi korvete. Jaka država je zemlja koja usvaja raketni program na 10 godina!“ rekao je predsjednik Ukrajine u svom blagdanskom govoru.

Vojne pješačke postrojbe su marširale duž glavne kyjivske ulice Khreshchatyk. Zvučale su glazbene skladbe u izvedbi kombiniranog vojnog orkestra limene glazbe. Po prvi puta u vojnoj povorci sudjelovali su kinološki odjeli.

Osim ukrajinske vojske, prisustvovali su i predstavnici vojske partnerskih zemalja - Sjedinjenih Država, Litve, Estonije, Gruzije, Danske, Norveške, Kanade, Moldavije i drugih zemalja. Povorku je upotpunio međunarodni kombinirani orkestar uz sudjelovanje zemalja vojnih partnera (SAD, Velika Britanija, Poljska).

Mimohod se nastavio preletom zrakoplova zračnih snaga Oružanih snaga Ukrajine, Kopnenih snaga, Ratne mornarice, Nacionalne garde Ukrajine, Državne službe za izvanredne situacije, Državne službe granične straže Ukrajine, Nacionalne policije Ukrajine, državnog poduzeća „Antonov“ i zemalja partnera.

Na nebu se mogao vidjeti i ponos Ukrajine - najveći transportni zrakoplov na svijetu An - 225 "Mrija".

Kombinirana mehanizirana kolona Oružanih snaga Ukrajine i drugih sigurnosnih i obrambenih snaga Ukrajine prošla je kroz Khreshchatyk.

Demonstrirani su topnički sustavi, raketni bacači granata, sustavi protuzračne obrane, bespilotne letjelice, uključujući domaće proizvođače koji su u službi ukrajinske vojske.

Na završetku, na nebu iznad Kyjiva odigrao se pokazni let zrakoplova s plavo-žutim dimom. Nakon toga, uslijedila je pjesma narodnog umjetnika Ukrajine Tarasa Petrynenka "Ukrajina" u izvedbi glavne junakinje kazališne atrakcije "Dan neovisnosti Ukrajine" koja je prošla pred sudionicima događaja na pokretnoj platformi u obliku plavo-žutog cvijeta.

U isto vrijeme, u ukrajinskom gradu Odesa, u morskoj luci organiziran je svečani prolaz ratnih brodova, čamaca, prelet zrakoplova i demonstracija akrobatskih figura lakih civilnih zrakoplova, također prolaz brodova zemalja partnera, država članica NATO-a.

Ovaj spektakl možete pogledati na You Tube kanalu: https://www.youtube.com/watch?v=-Pv6zOWF4Sk&ab_channel=intimeUkraine

S ukrajinskog jezika prevela Oksana Martinjuk

30 РОКІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Шановні друзі, співвітчизники!

Від щирого серця вітаємо Вас з 30-ою річницею офіційного народження незалежної України!

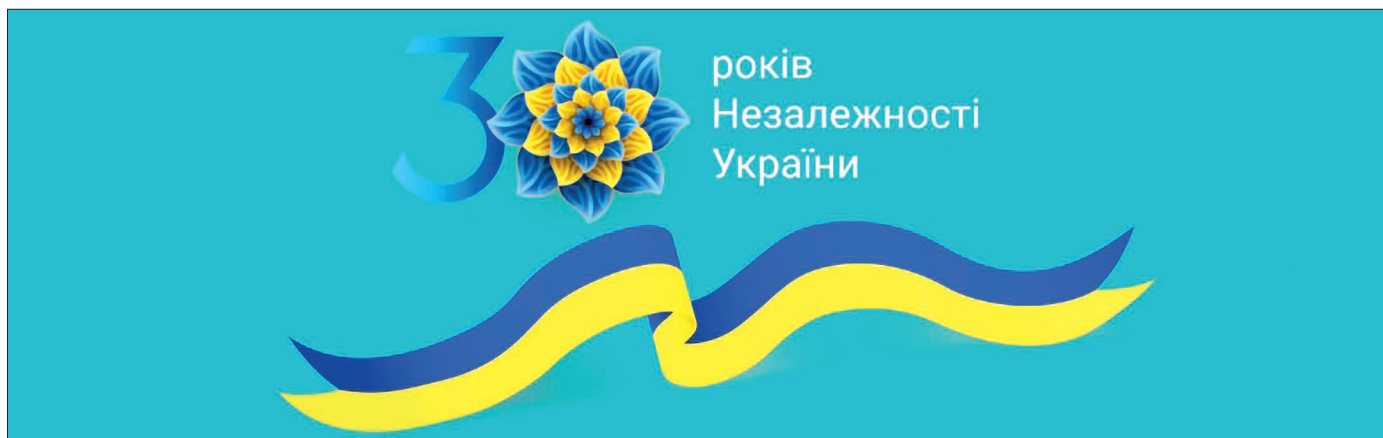
30 років тому здійснилася споконвічна мрія наших предків – бути господарями на своїй прекрасній українській землі. Україна – країна чарівної краси, плідної землі, але з важкою долею. Наша держава й нині мужньо преносить випробування, коли гинуть її сини і дочки. Кожного разу Україна встає з колін, виховуючи нові покоління вільних, правдивих і мужніх людей.

Успіхи нашої держави складаються з успіхів кожного небайдужого українця та зливаються в єдине джерело наших спільних дій, які єднують нас і зміцнюють нашу Україну.

Нехай свято Незалежності духмяним запахом українських полів принесе всім щастя і здоров'я, добробут і мир, згуртованість і порозуміння, любов та успіх у всіх починаннях!

З повагою

голова Української громади Республіки Хорватія Вlado Карешин,
члени Президії та Наглядового комітету Української громади РХ

30 GODINA NEOVISNOSTI

Dragi prijatelji, sunarodnjaci!

Od srca Vam čestitamo 30. godišnjicu službenog rođenja neovisne Ukrajine!

Prije 30 godina ostvarila se vjekovna želja naših predaka da budu gospodari svoje lijepo ukrajinske zemlje. Ukrajina je zemlja očaravajuće ljepote, plodne zemlje i teške sudbine, ali hrabra i u najtežim trenucima, kad joj ginu sinovi i kćeri. Svaki put Ukrajina se digne s koljena, odgajajući nove generacije slobodnih, istinoljubivih i hrabrih ljudi.

Uspjesi naše pradomovine sastoje se od uspjeha svakog brižnog Ukrajinca i spajaju se u jedinstveni izvor naših zajedničkih akcija koje ujedinjuju i jačaju našu Ukrajinu.

Neka Dan neovisnosti s očaravajućim mirisom ukrajinskih polja donese svima sreću i zdravlje, prosperitet i mir, jedinstvo i razumijevanje, ljubav i uspjeh!

S poštovanjem,

predsjednik Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske, Vlado Karešin,
članovi Predsjedništva i Nadzornog odbora Ukrajinske zajednice RH

UKRAJINA – U SRCIMA PJESNIKA I FILOZOFA

„Ukrajina je uvijek tražila neovisnost - Ukrajina uvijek traga za slobodom, želi slobodu, neovisnost, uvijek je nadahnuta slobodom.

Ovdje živi tajna i unutarnja privlačnost ovog imena za dušu ukrajinskog naroda i svakog od njegovih vjernih sinova. Ona govori sa savješću. Ona je božanska unutarnja snaga duše jednog naroda koji besmrtno živi u svom nacionalnom imenu: Ukrajina. Ukrajinski narod, Ukrajinci, i zato ovo ime je toliko domorodno, privlačno i drago ukrajinskom narodu, pa su ga zato toliko mrzili osvajači, neprijatelji slobode, života i razvoja nacije". Tako je francuski filozof i književnik François Marie Arouet Voltaire (1731.) doživljavao Ukrajinu i Ukrajince.

„Kyjiv je bez sumnje najjači dojam. Ovaj grad je blizu Boga. Htio bih se ovdje zauvijek nastaniti. Upravo me ona, Ukrajina, obdaruje osjećajem bratske povezanosti s ljudima", emotivno je svojim prijateljima govorio austrijski pjesnik, romanopisac Rainer Maria Rilke (1900.).

Veleposlanstvo Ukrajine u Republici Hrvatskoj

ПРИВІТАННЯ ГЛАВИ УГКЦ З ДНЕМ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

«Нам Господь дарував великий дар жити, розбудовувати і захищати вільну та незалежну Україну»

допоможе кожному з нас здійснити якнайкраще цю відповідальність в особистій життєвій місії. Кожен із нас має завдання зміцнювати рідну Українську Державу своєю працею, своїм внеском. Разом із тим перед нами постають завдання нашу країну боронити, розбудувати, зробити однією з найуспішніших держав третього тисячоліття, – закликав він і додав: – Вітаючи вас із цим святом, закликаю до праці й молитви на благо нашої незалежної України».

Коли ми молимося, зауважує Блаженніший Святослав, то отримуємо дар від Бога ставати кращими, змінювати себе, а відтак зміцнювати свою країну. «Великий митрополит Андрей Шептицький говорив, що ключ до перетворення України лежить у ній самій. Саме через спілкування з Богом ми можемо цей ключ віднайти, а відтак правильно ним відкрити світле, радісне майбутнє», – зазначив Глава Церкви і заохотив до праці там, де Господь Бог нас кличе.

«Ми сьогодні вітаємо одне одного зі Святом Незалежності і кажемо: Боже, великий, єдиний, нам Україну храни! Цвіти, наша Ненько Україно, щоб твої діти тішились тобою і передавали тебе, як великий скарб, своїм нащадкам. Зі святом вас, із великим радісним днем відновлення незалежності Української Держави. Слава Ісусу Христу! Слава Україні!» – сказав на завершення Глава УГКЦ.

Департамент інформації УГКЦ
25 серпня 2021 року

Україна буде такою, якою будуть українці. Україна як держава буде такою, якими будуть її громадяни. Це від нас залежить, якою ми збудуємо, зробимо нашу вільну Україну. Таке переконання висловив Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав у своєму відеопривітанні з нагоди 30-ї річниці відновлення української державності.

«Це свято особливе, – сказав Предстоятель, – його чекали цілі покоління наших попередників. Це свято закорінене в тисячолітній історії державності тут, на цих київських горах».

Українська держава, нагадав духовний лідер, своїм корінням походить ще з Київської Русі-України. Багато разів у нас її забирали. Багато разів в історії нам доводилося жити на своїй землі, але в чужих державах.

«Цілі покоління, – зазначає він, – століттями намагалися здобути свою державну незалежність. І ось саме нам Господь Бог дарував благодать жити плодами змагань наших великих попередників. Саме ми сьогодні стаємо учасниками і продовжувачами цих національно-визвольних змагань. Саме нам Господь Бог дарував великий дар, благодать жити, розбудовувати, скріплювати і захищати вільну й незалежну Україну».

«Сердечно вітаю вас із цим великим, святим для кожного нас святом!» – сказав Блаженніший Святослав.

Предстоятель переконує, що сьогодні відповідальність за нашу державу несеми ми. «Нехай Господь Бог

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «УКРАЇНА – 2050»

Привітання з нагоди 30-ї річниці відновленої Незалежності України!

Громадська організація «Україна-2050» вітає Ієрархів і духовенство Українських Церков, Президента, Голову Верховної Ради, Прем'єр-міністра і Збройні Сили України, Провід Світового Конгресу Українців, все світове українство та всіх друзів України з 30-ю річницею відновленої Незалежності України!

24 серпня 1991 року у Верховній Раді України прозвучали такі урочисті слова Акту проголошення незалежності України:

*Верховна Рада ... урочисто проголошує
незалежність України та
створення самостійної української держави – України.
Територія України є неподільною і недоторканною.
Віднині на території України мають чинність
виключно Конституція і закони України.*

Відновивши Незалежність України, український народ взяв під контроль як свою землю, так і свою долю.

Тепер, 30 років пізніше, можна з упевненістю ствердити, що його майбутнє спрямоване тільки вперед.

Український народ зрозумів свою силу, рішуче оголосив свій вибір і своїми діями продемонстрував дуже високий рівень національної зрілості та солідарності, відданості принципам демократії і ідеалу свободи, а також відповідальності за своє майбутнє.

Отож, у цей ювілейний день подякуймо Всевишньому Богу за надзвичайно цінний Божий дар віднов-

леної Незалежності України, та помолімося за всіх тих, які віддали своє життя за цю довгоочікувану незалежність, а також щоб Україна могла якнайскоріше вповні відзискати, а відтак зберегти, свою територіальну цілісність, включаючи тимчасово окуповані території Криму та Донбасу.

Нехай це наше найбільше національне свято надихає кожного українця вірити в краще майбутнє свого народу та ще більш віддано працювати для подальшої розбудови Української Держави, до чого нас зобов'язують чисельні українські герої, які впродовж нашої історії поклали своє життя на жертвник свободи.

Слава Україні! - Героям Слава!

Евген Чолій

Президент Громадської організації «Україна-2050»

Почесний консул України в Монреалі

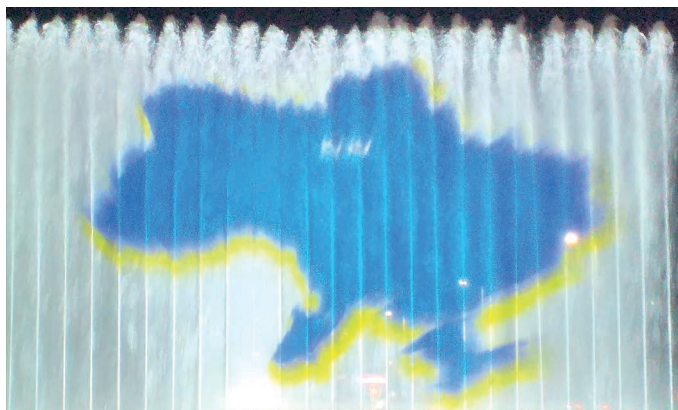

У ЗАГРЕБІ ГІДНО ВІДЗНАЧИЛИ ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

За ініціативою Посольства України в Республіці Хорватія та представника української національної меншини міста Загреб, 24 серпня 2021 року, з нагоди 30-ої річниці Дня Незалежності України відомий загребський фонтан на вулиці Хорватські братські спільноти був освітлений блакитно-жовтими кольорами та прикрашений українською символікою. На фонтані можна було побачити карту України, державний прапор та герб України.

Біля фонтанів зібралися представники Посольства України в Республіці Хорватія та українська спільнота Загреба.

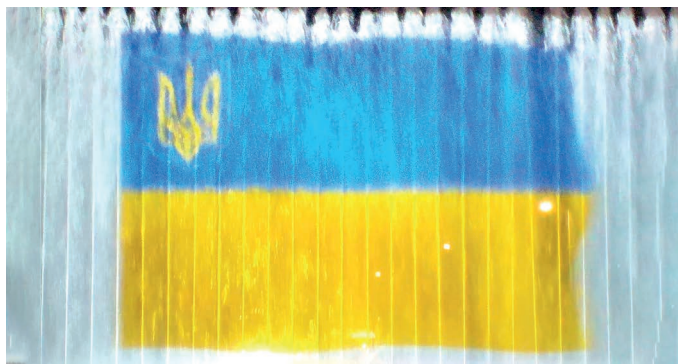

U ZAGREBU DOSTOJANSTVENO OBILJEŽEN DAN NEOVISNOSTI UKRAJINE

Dana 24. kolovoza 2021. godine u povodu 30. obljetnice neovisnosti Ukrajine, na inicijativu Veleposlanstva Ukrajine u Republici Hrvatskoj i predstavnika ukrajinske nacionalne manjine Grada Zagreba, poznate fontane u zagrebačkom parku "Sveučilišna livada" bile su osvijetljene plavo-žutom bojom i ukrašene ukrajinskim simbolima. Na fontani se mogla vidjeti karta Ukrajine, državna zastava i grb.

U blizini fontane su se okupili predstavnici Veleposlanstva Ukrajine u Republici Hrvatskoj i Ukrajinske zajednice Zagreba.

UKRAJINCI HRVATKSE OBILJEŽILI 30. OBLJETNICU NEOVISNOSTI UKRAJINE

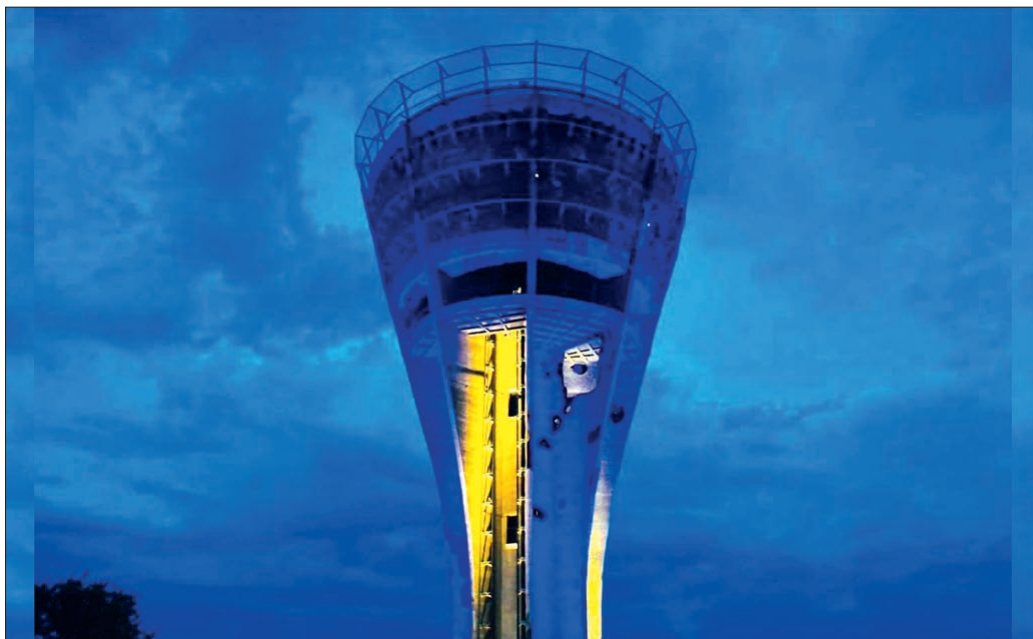
Vukovarski Vodotoranj - Simbol hrvatskog zajedništva

24. kolovoza Ukrajina slavi 30. godišnjicu neovisnosti, ovom prilikom im čestitamo...

УКРАЇНЦІ ХОРВАТІЇ ВІДЗНАЧИЛИ 30 РІЧНИЦЮ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Буковарська Водонапірна вежа - Символ єдності Хорватії

24 серпня Україна святкує 30-у річницю незалежності, з цієї нагоди ми вітаємо їх...

У ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ЖОВТО-БЛАКИТНІ ПРАПОРИ МАЙОРІЛИ У МІСТАХ ХОРВАТІЇ

24 серпня 2021 року в містах Хорватії майорили жовто-блакитні прапори – українці Хорватії приєдналися до відзначення важливого свята – 30-ої річниці відновлення Незалежності України.

У Хорватії активно діють Українські культурно-просвітні товариства, які об'єднані в Центральну організацію –

Українську громаду Республіки Хорватія.

Українці Хорватії бажають, щоб Україна під цим прапором, який символізує блакитне мирне небо та золоті поля пшениці, процвітала, розвивалась і впевнено крокувала до своєї мети, і щоб жовто-блакитний стяг гордо майорів на Донбасі та в Криму.

УКПТ «Цвіт» Спліт

УКПТ ім. Лесі Українки, Осієк

У РОГОЗНИЦІ ВІДБУЛАСЯ ЛІТНЯ ШКОЛА 2021

Кожного року літня школа вивчення української мови і плекання української культури для дітей молодшого та середнього шкільного віку згуртовує на своїх лавах учнів із різних куточків Хорватії, зацікавлених у цьому проекті. Цей проект один із багатьох просвітницьких проектів Української громади Республіки Хорватія, який реалізується за сприяння Міністерства освіти і науки РХ і має за мету збереження національної ідентичності української національної меншини в Хорватії, розвиток позитивного відчуття та схильність до власної національної культури і свого походження.

Місцем проведення щорічної літньої школи була Рогозниця - мальовниче туристичне містечко на Адриатичному морі. Саме тут організатори проекту змогли створити оптимальні умови для навчання і відпочинку дітей, зацікавлених у вивченні своєї рідної мови. Відповідальним за організаційні питання літньої школи був призначений голова української громади Республіки Хорватія Владо Карешин, а за реалізацію навчальної програми школи - проф. Тетяна Кочнева Рамач.

У цьому році у літній школі навчалося 123 учнів віком від 7 до 14 років і від 15 до 21. Навчальна програма літньої школи охоплювала такі предмети: українська мова та література, народознавство, історія та географія України, український народний і сучасний танець, музична культура, а також різноманітні творчі гуртки.

Цього року школа була присвячена видатній українській письменниці-шістдесятниці, лауреатці Шевченківської премії і Премії Антоновича - Ліні Костенко та Герою України, поету, композитору-виконавцю, основоположнику української естрадної музики - Володимирі

Івасюку. Відповідно і навчальна програма, і дозвілля учнів були підготовлені так, щоб за короткий період донести до вихованців усю красу і багатство української мови, ознайомити їх з історичними фактами і подіями України, розмаїттям звичаїв і традицій, привити крізь танець і пісню національний дух української культури.

Наголошуємо на професійній та злагожденій праці педагогічного колективу школи, який за дуже короткий час успішно підготував учнів до заключного концерту, що є спільним результатом праці учнів і вчителів за тиждень.

Навчання проводилось у сучасній школі міста Рогозниця у відмінних умовах для викладання, де кожна класна кімната була оснащена сучасними технічними засобами, що дозволило підвищити ефективність навчання учнів. Планування навчальної програми та дозвілля включали традиційні форми роботи, але своєрідно поєднані з новими формами і методами навчання, що мотивувало учнів до вивчення рідної мови.

У цьому році в літній школі з учнями працювали: українська мова і література - Давор Лагудза і Філіп Баданяк, українське народознавство - Іва Павлович, хореографія - Івіца Кшеві та Петра Росандич, музична культура - Тетяна Кочнева Рамач.

Молодша група

Діти молодшого шкільного віку (від 7 до 11 років) навчалися в літній школі з 3 по 11 липня 2021 року. В залежності від вікових категорій та знання української мови учні були поділені на 4 групи, дві з яких працю-

вали за поглибленою програмою. У двох інших групах були зібрані учні, які не мають можливості вивчати рідну мову в своїх осередках. Кожна група працювала з викладачами за відповідним розкладом. День починався з ранкової гімнастики, після обіду і відпочинку діти мали можливість приймати участь у роботі творчих гуртків, готуватися до літературно-музичного вечора, насолоджуватися красою Адріатичного узбережжя. Ціквими для учнів у школі були пізнавально-розважальні ігри, які допомагали розширити кругозір учнів, закріпити знання, які вони отримали на уроках, збагатити словниковий запас, а що найважливіше - виховували почуття дружби, відповідальності, давали змогу оцінити власні здібності і позмагатися з ровесниками.

Незабутніми подіями для дітей були пішохідна подорож по туристичному маршруту до озера Зміїне Око, яке являється унікальним феноменом східного узбережжя Адріатики та екскурсія на лавандову галявину, з якої відкривається чудовий краєвид Рогозниць. Цікаво пройшли "Козацькі розваги", квіз знань, гурткове заняття з петриківського розпису, спортивні змагання.

У патріотичному дусі відбувся літературно-музичний вечір, присвячений творчості Ліни Костенко, до якого учнів підготував вчитель української мови і літератури Давор Лагудза.

Традиційно, наприкінці літньої школи відбувся заключний творчий концерт, на якому юні хорватські українці презентували українські пісні й танці, показали свої знання та володіння українською мовою. Концерт відбувся 10-го липня на літній терасі табору. Бурхли-

вими оплесками були нагороджені наймолодші учасники танцювального гурту, які в літній школі зробили свої перші танцювальні кроки. В цьому заслуга майстра хореографії Івиці Кшеві, який при навчанні враховує індивідуальні здібності кожного учня. Дзвінко пролунали українські народні та сучасні пісні у виконанні хорового колективу літньої школи, репертуар яких вміло підбрала керівник хору проф. Тетяна Кочнева Рамач. А родзинкою концерту була хореографічно-музична композиція "Дунаю, Дунаю!", яку емоційно, з запалом і задоволенням виконали учні.

Гості урочистого концерту, серед яких були керівництво "Червоного Хреста" Жупаня, представники духовенства, туристи міста Рогозниця, батьки учнів, дякували викладачам, учням та керівництву літньої школи за цікаво підготовлену концертну програму, висловлювали подяку учням та бажали їм успіхів у вивченні рідної мови.

Після концерту Владо Карешин вручив учням свідоцтва про закінчення літньої школи та похвальні грамоти за відмінні успіхи.

Старша група

Проведення літніх шкіл для представників української національної меншини дає позитивні результати. Школярі спілкуються між собою, поглиблюють знання з української мови, вивчають не тільки народні, а й сучасні українські пісні, які їм до вподоби. Таким чином, молодь не залишається байдужою до історії свого роду й походження, тому і в майбутньому зберігатиме рідну мову,

культуру та традиції своїх прадідів.

Учні старшого шкільного віку навчалися в Літній школі від 11 по 19 липня. Заняття відбувалися згідно з програмою, учні брали участь у гуртках за інтересами, мали спортивні розваги. Після обіду і відпочинку учні під наглядом викладачів мали можливість насолоджуватися красотою Адріатичного моря, брати участь у спортивних змаганнях на воді, дихати безцінним хвойним повітрям. Діти відвідали визначні пам'ятки архітектури Рогозниці, в неділю були присутні на Службі Божій у церкві. Щодня після вечері діти брали участь у навчально-пізнавальних іграх, проявляючи свої індивідуальні здібності. У доброзичливій невимушеній атмосфері пройшла зустріч учасників школи з Послом України в Республіці Хорватія Його Ексценсією Василем Кириlichem та представниками духовенства.

За сприяння Української громади РХ на допомогу учням літньої школи видрукована брошура-посібник "Принцеса воїнів українського народу" (автори: Т. Кочнева Рамач, Д. Лагудза). У методичці було зібрано автобіографічні дані видатних постатей української культури, найпопулярніші пісні Володимира Івасюка, практичні поради з писанкарства та петриківського розпису, творчі завдання, які учні виконували самостійно.

Незабутнім для учасників Літньої школи став заключний концерт, який відбувся 18 липня. Різноманітна програма, яка включала поезію Тараса Шевченка, Івана Франка, Ліни Костенко, українські народні та сучасні пісні, хореографічні композиції, викликала у

глядачів масу позитивних емоцій. За короткий період учні успішно підготувалися до концерту і належно представили українську національну культуру в Хорватії. Заслужено аплодували початківцям хореографічної групи, яких підготувала Петра Росандич. До речі, ця молода вчителька нещодавно відвідувала Літню школу як учениця, а цього року була запрошена викладати український народний танець. Це позитивна риса значення школи для українських товариств і громади у вихованні своїх кадрів для роботи з дітьми.

Дзвінко пролунали на заключному концерті українські народні та сучасні пісні, а родзинкою вечора стала незмінна і незабутня чарівна "Червона рута" Володимира Івасюка у виконанні хорового колективу літньої школи. Після вручення свідоцтв про закінчення літньої школи та похвальних грамот, до учнів з вітальним словом звернувся голова української громади РХ Владо Карешин. Гості урочистого концерту, серед яких були і члени Українського культурно-просвітнього товариства "Іван Франко" з Вуковара, дякували викладачам та керівництву літньої школи за змістовну, цікаво підготовлену концертну програму.

За тиждень учні збагатили свої знання з української мови та літератури, знайшли нових друзів, насолодилися красою Адріатики та отримали багато позитивних емоцій. Дуже швидко проминули дні навчання, а учні поверталися до своїх домівок з позитивними емоціями і бажанням повернутися наступного року.

До зустрічі в літній школі 2022 року!

Тетяна Рамач

U ROGOZNICI ODRŽANA LJETNA ŠKOLA ZA UKRAJINSKI JEZIK I KULTURU 2021.

Kada nastupe ljetni mjeseci, središnja prosvjetna djelatnost Krovne organizacije Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj je provođenje projekta pod nazivom „Ljetna škola za ukrajinski jezik i kulturu“ za najmlađe pripadnike ukrajinske nacionalne manjine Republike Hrvatske.

Tako je i ove godine u malenome mjestu Rogoznica na jadranskoj obali, u odmaralištu Crvenoga križa iz Županje, po trinaesti put u organizaciji Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske održana spomenuta škola. Ovaj projekt odrađen je pod financijskim pokroviteljstvom Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske te uz potporu roditelja.

I dok većina djece ljetne praznike provodi bez školskih obaveza i učenja, više od stotinu djece, podijeljenih u dvije skupine, sudjeluje u radu ljetne škole kroz koju se i ove godine uspješno realizirao njezin primarni cilj: očuvanje nacionalnog identiteta ukrajinske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, razvijanje pozitivnih osjećaja i sklonosti prema vlastitoj nacionalnoj kulturi i podrijetlu kod najmlađih pripadnika manjine.

Ovogodišnja ljetna škola održana je u dva termina: od 3. do 11. srpnja (za djecu mlađeg uzrasta) te od 11. do 19. srpnja (za djecu starijeg uzrasta). Djeca koja su pohađala ljetnu školu došla su iz različitih dijelova Republike Hrvatske, odnosno iz mjesta u kojima žive pripadnici ukrajinske nacionalne manjine: Petrovaca, Vukovara, Osijeka, Lipovljana, Slavonskoga Broda, Kaniže, Šumeća, Zagreba.

Polaznici ljetne škole imali su ispunjeni dnevni raspored različitim odgojno-obrazovnim, kreativnim te zabavno-društvenim programima usmjerenim na usvajanje te usavršavanje ukrajinskoga jezika i kulture. Upravo to prepoznaju i djeca kada kažu kako im je osobito zadovoljstvo na ljetnoj školi družiti se s prijateljima koje nemaju prigodu vidjeti često te naučiti nešto novo o svojoj prado-
movini i svome narodu.

Kako to već nalaže tradicija, i ovogodišnja ljetna škola imala je

svoje određene teme i heroje. Ove godine to su bili Lina Kostenko – jedna od najpoznatijih ukrajinskih spisateljica današnjice, pjesnikinja, dobitnica Nacionalne nagrade Ukrajine „Taras Ševčenko“, Nagrade fundacije Antonovyča, te Volodymyr Ivasjuk – ukrajinski pjesnik, skladatelj i izvođač, multiinstrumentalist, Heroj Ukrajine i jedan je od utemeljitelja ukrajinske estradne glazbe (pop-glazbe).

Odgojni dio

Svaki dan započinjao je pospremanjem soba, čime se kod djece razvija navika održavanja osobnog prostora čistim, briga o svojim stvarima te kolegijalnost zajedničkog boravka. Učenici imaju i veliku motivaciju za to jer znaju da se sobe ocjenjuju i kako se najurednija soba na kraju i prigodno nagrađuje. Potom je slijedila tjelovježba.

Nastavno-obrazovni dio

U prijedpodnevnim satima, nakon doručka djeca su pohađala nastavu ukrajinskog jezika i kulture u prostorijama lokalne osnovne škole: Ukrajinski jezik (Filip Badanjak - u obje skupine), Ukrajinska književnost (Davor Lagudza - u obje skupine), Narodoznavstvo (Iva Pavlović - u mlađoj skupini), Glazbena kultura (Tetyana Kochnyeva - u obje skupine), Koreografija (Ivica Kševi - u mlađoj skupini, te Petra Rosandić - u starijoj skupini). Za organizaciju ljetne škole bio je odgovoran gospodin Vlado Karešin iz Slavonskoga Broda, a za nastavni plan i program prof. Tetyana Kochnyeva iz Vukovara.

Tematska brošura

Prof. Davor Lagudza i prof. Tetyana Kochnyeva dali su si vremena i truda pripremiti zanimljivu tematsku brošuru s materijalima za ovogodišnju školu. Učenici su iz nje saznali zanimljivosti o životu i stvaralaštvu ukrajinske spisateljice, pjesnikinje Line Kostenko, o

velikanima ukrajinske književnosti (I. Kotljarevski, T. Ševčenko, I. Franko, L. Ukrajinka), o ukrajinskim narodnim dekorativnim umjetnostima (pisankarstvo i petrykivski raspis), o ukrajinskom pjesniku, skladatelju i izvođaču Volodymyru Ivasjuku te zanimljivostima iz ukrajinske prošlosti i sadašnjosti. Polaznici ljetne škole su bili jako sretni i zadovoljni opsegom i estetikom brošure. Nadamo se kako će autori pripremati brošure i za buduće ljetne škole jer takvi materijali koriste djeci i za daljnje proučavanje ukrajinske kulture.

Poslijepodnevne aktivnosti i večernji program

Planiranje odgojno-obrazovnog plana i programa te slobodnog vremena uključivali su i tradicionalne oblike rada, na neki način kombinirane s novim oblicima i metodama poučavanja, što je motiviralo učenike za učenje materinskog jezika. Tako su u poslijepodnevnom satima pod vodstvom svojih učitelja učenici imali radionice, kako plesne, pjevačke, športske, tako i dramsko-recitatorske te kreativne, ali i vježbanje za završni koncert te književno-glazbenu večer. Drugi dio poslijepodneva bio je usmjeren na opuštanje, plivanje, odmaranje, sunčanje, druženje, šetnju gradom te upoznavanje prirodnih ljepota Rogoznice. Od zabavno-društvenog programa valja istaknuti kako su učitelji svakodnevno, u vrijeme nakon večere, animirali svoje učenike.

Kozačke igre

Već tradicionalno, kao i svake godine, održano je športsko-intelektualno natjecanje pod nazivom „Kozačke igre“, gdje su svi učenici mogli pokazati kako svoje športske i fizičke sposobnosti, spretnost, brzinu, snagu, odvažnost i preciznost, tako i svoja znanja iz jezika, književnosti, povijesti, zemljopisa te narodoznastva.

Radionica Petrykivskog raspisa

Pod vodstvom učitelja Davora Lagudze učenici mlađe skupine

imali su jedinstvenu priliku uživo se upoznati s ovom tradicionalnom metodom ukrajinske dekorativne umjetnosti. Budući je učitelj Davor osobno pohađao tečajeve ove jedinstvene tehnike slikanja u samom srcu gdje je ona zapravo nastala, djeci se iznimno svidjela tehnika slikanja prstima, štapićima za uši te kistovima od mačje dlake.

Radionica izrade cvijeća od krep papira

U starijoj skupini učenici su također imali kreativno ispunjeno vrijeme. Prof. Tetyana Kochnyeva pokazala je i naučila djevojčice i dječake kako se bilo koji materijal može iskoristiti u korisne svrhe. Ovoga puta to je bio krep papir. Učenici su zajedno s prof. Tetyanom zanimljivim tehnikama, kako tradicijskim, tako i suvremenim, izrađivali cvjetove koji predstavljaju simbole Ukrajine: makove, suncokrete, kadifce, zimzelen, kalynu. Mnogi su svoje radove ponijeli svojim kućama, a isto tako dio radova ukrašavao je scenu završnog koncerta.

Večer ukrajinskog filma

U opuštenijoj atmosferi održane su i večeri ukrajinskog filma, koje su imale i notu edukativnog karaktera. Mlađi sudionici gledali su animirani film „Zgode Kotyhoroska“, dok su stariji učenici imali mogućnost bolje upoznati povijest Ukrajine kroz prizmu života jednog stogodišnjaka u filmu „Stoljeće Jakova“.

Posjet veleposlanika Ukrajine u RH

Na veliko iznenađenje učenika starije skupine, a na poziv predsjednika Ukrajinske zajednice RH odgovornog za organizaciju Ljetne škole gospodina Vlade Karešina, u posjet je došao i veleposlanik Ukrajine u RH, Njegova Ekselencija Vasyl Kyrlyč. Gospodin Kyrlyč je učenicima predstavio rad Veleposlanstva te stogodišnju povijest ukrajinskih diplomatskih misija u svijetu. Zahvaljujući

profesorima Tetyani Kochnyevoy i Davoru Lagudzi ovaj susret odvijao se takozvanom metodom „mikrofona“, odnosno metodom razgovora.

Književno-glazbena večer

Ovogodišnja književno-glazbena večer, uostalom kao i cijela ljetna škola, bila je posvećena Lini Kostenko te Volodymyru Ivasjuku. Učitelj Davor Lagudza pripremio je program za ovu večer zajedno s učenicima koji su goste u odmaralištu mogli upoznati sa životom i stvaralaštvom spisateljice i pjesnikinje Line Kostenko te pokazati vokalno-koreografske kompozicije na temu starih, skoro zaboravljenih ukrajinskih pjesama za djecu. Dio večeri koji je bio posvećen glazbi pripremila je učiteljica Tetyana Kochnyeva. Učenici su predstavili pjesme Volodymyra Ivasjuka te ukrajinske narodne pjesme.

Završni koncert

Program završnog koncerta objedinio je sve ono što su učenici imali prigodu naučiti prethodnih dana: ples, pjesme, recitacije, glumu. Među gledateljima, u većem broju, i ove godine su se našli i roditelji. U razgovorima nakon nastupa roditelji su iskazali zadovoljstvo prezentiranim, što je jedan od jasnih pokazatelja uspjeha provedbe još jedne ljetne škole. Međutim, najveći i najiskreniji kritičari su zapravo djeca za koju je ova ljetna škola upravo i namijenjena.

Kako smo ove godine imali mnogo talentirane djece, u sljedećim brojevima „Vjesnika“ predstaviti ćemo naše mlade nade ukrajinske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.

Davor Lagudza

DOJMOVI RODITELJA O LJETNOJ ŠKOLI ZA UKRAJINSKI JEZIK I KULTURU 2021.

Svi znamo i razumijemo kako se naši najmlađi s ljetne škole svaki puta vraćaju svojim kućama uz pregršt emocija, lijepih doživljaja i uspomena koje im zauvijek ostaju u sjećanju. Tome nam svjedoče mnogobrojne poruke koje smo primili od njihovih roditelja. Neke do tih poruka želimo podijeliti i s Vama.

„Dobar dan! Htjela sam reći kako su djeca jako zadovoljna! Mislila sam da će biti suza i kriza, ali najviše nas je sinoć za večerom oduševio Roberto kada je zapjevao pjesmu „Dunaju, Dunaju“. Još je i zaplesao. U čudu smo ga gledali, ali istovremeno nam je srce bilo ispunjeno srećom. Hvala vam svima, iako ne poznajem sve učitelje. Samo tako nastavite!“ (Tatjana Voborski, majka)

„Pozdrav! Davore, pišem Vam jer imam potrebu i osobno

Vam se zahvaliti. Moj sin već nekoliko godina pohđa Vašu školu i iz godine u godinu se vraća sa sve više pozitivnih komentara i dojmova. Ovaj projekt je odlično organiziran, sve je svestrano i dinamično. Djeca s lakoćom upijaju znanje i stvaraju lijepa prijateljstva. To je najbitnije. Hvala Vam svima!“ (Željka Uhitil, majka)

„Poštovani, na mene, kao roditelja, posjeta Ljetnoj školi za ukrajinski jezik i kulturu ostavio je snažan dojam. Prije odlaska nisam imao neku sliku kako to uopće izgleda. Međutim, nakon posjete, iskreno mogu reći da sam oduševljen kako pozitivnom atmosferom i organizacijom, tako i radom učitelja i animatora te njihovim prijateljskim, a opet odgojnim odnosom prema djeci. I što je najvažnije, vidio sam da su djeca bila zadovoljna i sretna te da su uživali u druženju, igrama, pjevanju i plesanju.“ (Domagoj Centner, otac)

VIJESTI IZ KULTURE. KNJIŽEVNOST I PRIJEVODI

hrvatski jezik potpisuju Ana Dugandžić i Dariya Pavlešen.

Opis romana

Marta i Maks mladi su ljudi, milenijalci, koji žive udobnim građanskim životom bez prevelikog stresa. Maks prihvati poziv na mobilizaciju i odlazi u vojsku, što preokrene njihove živote. Marta pokušava ispuniti očekivanja društva i onih njoj najbližih te odigrati ulogu Penelope, ali nikako se ne uspijeva pomiriti s činjenicom da ju je Maks ostavio i otišao u nešto tako besmisleno kao što je rat. Gomilanje seksualne frustracije i preispitivanje odnosa prema tjelesnosti kao i društvenih očekivanja koja se nameću ženama odvest će Martu do ruba njezine izdržljivosti i natjerati je da presloži svoje životne postavke, prioritete i odnose za koje je dotad mislila da su čvrsti i postojani.

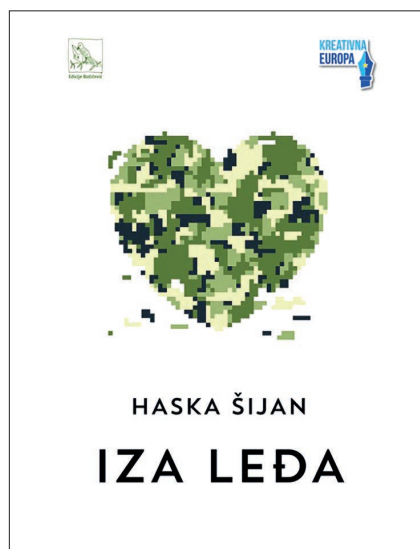
O autorici romana

Haska Šijan [Галина (Гаська) Шиян] rođena je 1980. godine u Lavovu. Studirala je klasičnu filologiju na Lavovskom sveučilištu. Bavi se pisanjem, prevodenjem i fotografijom. Suvlasnica je knjižare u svom rodnom gradu i autorica zapaženog bloga. S Tilom Schulzom pokrenula je radionicu kreativnog pisanja pod nazivom „Priča za jedan vikend“. Aktivno se zalaže za povećanje transparentnosti u javnoj nabavi knjiga i udžbenika u Ukrajini. Njezin prvi roman „Lovi, doktore, lovi!“ objavljen je 2014., a veći dio napisan je na mobitelu dok je ležala u bolnici. Pozornost javnosti i Europsku nagradu za književnost stekla je 2019. godine svojim drugim romanom „Iza leđa“. Trenutno živi i radi u Kijevu.

Obrazloženje žirija za dodjelu Europske nagrade za književnost

Ovaj roman nije samo stilski vješt i zrelo, već je važan i za sadašnjost, jer uklapa rat u Ukrajini u univerzalni ljudski kontekst. Autorica prenosi ovaj rat iz sigurne rubrike „negdje tamo na divljem Istoku“ u aktualnu rubriku „ovdje, u našoj zajedničkoj Europi“. Jer ovaj je sukob zaista ovdje, na našem kontinentu, i na ovaj ili onaj način tiče se svih nas, Europljana. Haska Šijan uvjerljivo nas podsjeća: drugi svijet, svijet nasilja i smrti, rana i sakaćenja, mladih udovica i vojnih bolnica sasvim je blizu i nitko od nas ne zna kada će morati prijeći granicu koja ih razdvaja. Suvremeni život, prožet tehnologijom i prepun informacija, nipošto nije stabilniji i sigurniji nego u prošlim stoljećima, a ni čovjek nije nimalo bolji. Međutim, kao i uvijek, postoje ljudi koji su sposobni razumjeti i pomoći. Roman „Iza leđa“ govori o modernoj Ukrajini, ali ne samo o njoj. Govori o našem pseudo-sigurnom modernom svijetu, koji je potpuno krhak, počevši od obitelji, pa sve do društava, država i globalnih institucija.

Dariya Pavlešen

ODRŽAN SASTANAK S PREDSEDNIKOM SAVJETA ZA NACIONALNE MANJINE REPUBLIKE HRVATSKE

Načelnik Općine Lipovljani Nikola Horvat, zajedno sa članovima organizacijskog odbora Lipovljanskih susreta prisustvovao je sastanku kod predsjednika Savjeta za nacionalne manjine, Aleksandra Tolnauera.

Sastanku su nazočili Ivan Semenjuk, predsjednik KPD Ukraji-

naca „Karpati“ Lipovljani, Ivan Doležal, predstavnik „Češke besede“ općine Lipovljani te Jasna Bogdanić, stručna suradnica Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske.

Tema sastanka bila je pokroviteljstvo Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske nad tradicionalnom manifestacijom nacionalnih manjina „Lipovljanski susreti“. Predsjedniku Savjeta za nacionalne manjine RH Aleksandru Tolnaueru predstavljen je program ovogodišnjih Lipovljanskih susreta, u sklopu kojeg će se umjesto dosadašnjeg Okruglog stola održati stručna rasprava na kojoj će se uz sudjelovanje eminentnih stručnjaka i predstavnika nacionalnih manjina RH razmatrati najaktualnija pitanja vezana za položaj nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj.

Tijekom razgovora posebno je naglašena važnost očuvanja nacionalnog i kulturnog identiteta nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj te potreba kontinuiranog organiziranja zajedničkih manifestacija u afirmaciji kulturnog bogatstva nacionalnih manjina kao nezaobilaznog i sastavnog dijela zajedničke kulturne tradicije.

Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske prihvatio je pokroviteljstvo „Lipovljanskih susreta 2021.“ uz zahvalu Općini Lipovljani u očuvanju nacionalnog i kulturnog identiteta nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj.

Ivan Semenjuk

UKRAJINA – ZEMLJA PARTNER „LIPOVLJANSKIH SUSRETA 2021.“

Vasyl Kyrylych, Nikola Horvat, Ivan Semenjuk

U četvrtak, 1. srpnja 2021. godine u Zagrebu, u prostorijama Veleposlanstva Ukrajine u RH, održan je radni sastanak na temu Ukrajina – zemlja partner Lipovljanskih susreta 2021. Domaćin radnog sastanka bio je izvanredni i opunomoćeni veleposlanik Ukrajine u Republici Hrvatskoj, Vasyl Kyrylych.

Općinu Lipovljani predstavljao je općinski načelnik Nikola Horvat, te član Organizacijskog odbora Lipovljanskih susreta, Ivan

Semenjuk, predsjednik KPD Ukrajinaca „Karpati“ Lipovljani i Predstavnik ukrajinske nacionalne manjine Općine Lipovljani.

Na sastanku su predstavljeni datum održavanja, ideja, te okvirni sadržaj ovogodišnjih Lipovljanskih susreta – središnje manifestacije nacionalnih manjina Republike Hrvatske, a svakako je okvirno definirana i uloga zemlje partnera u ovogodišnjim Lipovljanskim susretima.

Općina Lipovljani i organizacijski odbor dobili su podršku veleposlanika u organizaciji, te je i službeno potvrđeno kako će zemlja partner Lipovljanskih susreta biti Ukrajina.

U Lipovljane će doći i profesionalni ansambl iz Ukrajine, Zakarpatski akademski narodni zaslužni zbor iz ukrajinskog grada Užhoroda, koji će svojim nastupom značajno uveličati ovu manifestaciju.

U idućim danima organizacijski odbor će utvrditi detalje, vezane uz sve komponente programa, uklopljene u datumske okvire održavanja ovogodišnjih susreta, te će uslijediti i konkretni koraci u sadržajnoj i operativnoj pripremi, te marketingu i ostalim aktivnostima u realizaciji manifestacije Lipovljanski susreti.

Lipovljanski susreti 2021. održat će 28. i 29. kolovoza, tradicionalno pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske koji je već potvrdio dolazak na svečano otvorenje, dok će zemlja partner, po drugi puta u povijesti Lipovljanskih susreta, biti Ukrajina.

Ivan Semenjuk

LIPOVLJANSKI SUSRETI 2021.

Održana središnja manifestacija nacionalnih manjina RH na kojoj je zemlja partner bila Ukrajina

Lipovljanski susreti su najveća manifestacija kulture i običaja nacionalnih manjina u RH i nisu samo smotra folkloru. Na ovim se susretima uz kulturno-umjetnički program organiziraju i razni znanstveni, sportski, zabavni, ali i gospodarski sadržaji.

S pravom možemo kazati da se KPD Ukrajinaca „Karpati“ Lipovljani ove godine zaista u velikom dijelu uključilo u organizaciju manifestacije, posebno stoga što je Ukrajina bila država – partner ovogodišnjih susreta, a „Karpati“ su bili domaćin Zakarpatskom narodnom zaslužnom zboru iz Užhoroda koji su bili nositelj kulturnog programa na ovogodišnjim Lipovljanskim susretima. Manifestacija je održana 28. i 29. kolovoza u Lipovljanima.

Gosti iz Užhoroda doputovali su u Lipovljane u petak, 27. kolovoza, gdje smo ih s veseljem dočekali i ugostili u Domivci, sjedištu KPD „Karpati“. Nakon zajedničkog fotografiranja ispred spomenika ukrajinskom geniju Tarasu Ševčenku, uslijedilo je kratko upoznavanje s programom manifestacije.

Drugi dan manifestacije, nakon doručka, naše smo goste upoznali s mjestom, gdje osim domaćeg hrvatskog stanovništva, žive i pripadnici trinaest nacionalnih manjina, kojima pripadamo i mi Ukrajinci. Gosti su, osim posjeta grkokatoličkoj ukrajinskoj crkvi obišli i rimokatoličku crkvu sv. Josipa, gdje su nakon kratkih informacija o ovoj crkvi, otpjevali nekoliko prigodnih pjesama koje

je oduševljeni načelnik općine Lipovljani snimio i jednu odmah postavio na Facebook. Nakon obilaska Lipovljana, gosti su na pozornici održali probu.

Zbog nepovoljnih vremenskih prilika i kiše, izostao je mimohod kulturno-umjetničkih društava, ali ih je najavio voditelj svečanog programa gospodin Branko Uvodić. Uvaženi gosti manifestacije, predvođeni načelnikom općine Nikolom Horvatom obišli su štandove nacionalnih manjina u parku. Pored štanda KPD Ukrajinaca „Karpati“, sa članicama „Karpata“ slikali su se uvaženi gosti - veleposlanik Ukrajine u RH NJ. E. Vasilj Kirilič sa suprugom, načelnik Općine Lipovljani Nikola Horvat te predsjednik Savjeta za nacionalne manjine Vlade RH Aleksandar Tolnauer.

Osim navedenih uzvanika, svečanom programu prisustvovali su još i izaslanica pokrovitelja predsjednika RH Melita Mulić, vladika križevački Milan Stipić, rimokatolički i grkokatolički župnici iz Lipovljana.

Nakon održanog svečanog programa u kojemu su, u smanjenom obimu iz razloga pandemije, sudjelovali pjevačka skupina „Lira“, KUD „Lipa“ te Češka beseda iz Lipovljana, Matica Slovačka iz Rijeke i SKD iz Vukovara. Svojim 50-minutnim nastupom Zakarpatski akademski narodni zaslužni zbor iz Užhoroda uvelike je upotpunio manifestaciju. Ovom prilikom možemo istaknuti da je to jedini profesionalni zbor u Ukrajini koji promoviraju ne samo ukrajinsku pjesmu i koreografiju, već i svih nacionalnih manjina koje odavna žive u Zakarpatskoj Ukrajini. U repertoaru su stare ukrajinske, rusinske, slovačke, mađarske, češke, rumunjske, poljske i njemačke narodne pjesme i plesovi koji se prezentiraju kako u Ukrajini, tako i u inozemstvu. Nakon ovog svečanog programa uslijedili su vatromet i zajednička večera.

U nedjelju, 29. kolovoza služena je sveta misa u grkokatoličkoj

crkvi sv. Ane u Lipovljanima koju je predvodio biskup križevački Milan Stipić. Gosti iz Užhoroda otpjevali su nekoliko prigodnih pjesama te „Mnohaja i blahaja ljita“ biskupu Stipiću i župniku Nikoli Stupjaku za njegovih 35 godina služenja crkvi.

U organizaciji glavnog nositelja programa, Općine Lipovljani, nakon doručka, odvezli smo goste iz Ukrajine u Nacionalni park Lonjsko polje koje je smješteno jednim dijelom i na području općine. To područje obuhvaća preko 50 ha zaštićenog područja uz rijeku Savu i zauzima izuzetno nizinski kraj sa velikim različitim visinama vode ovisno o vodostaju i kišama, tako da je poplavno područje u koje se prema potrebama ispušta voda iz rijeke Save. Ono predstavlja jedinstvenu riznicu biološke različitosti te predstavlja dvije trećine ukupne populacije ptica u Hrvatskoj. Ujedno je jedno od najvećih mrijestilišta riječne ribe u cijelom dunavskom slivu.

Nakon vožnje brodicom po Strugu gosti su bili oduševljeni. Poslije ovog „turističkog izleta“ uslijedila su još dva nastupa gostiju iz Užhoroda kojima su oduševili prisutne gledatelje u Lipovljanima, te Piljenicama na obilježavanju Dana sv. Ivana.

Nakon spavanja i odmora u terenskim prostorima „Opeke“ Fakulteta šumarstva i drvne tehnologije iz Zagreba, uslijedio je u organizaciji KPD Ukrajinaca „Karpati“ Lipovljani još jedan doručak te priprema za povratak gostiju u Užhorod.

Na rastanku su gosti i domaćini zajedno otpjevali nekoliko ukrajinskih pjesama. Za ugodan i lijep boravak gostiju posebno su zaslužni članovi KPD Ukrajinaca „Karpati“ Ankica Mrkša, Mira Ardan, Marica Šegotić, Ankica Holovčuk, Slavica Toth, Natalija Lasek, Zlata Kostecki, Sofija Ovad, Mirko Fedak, Zlatko Knižek i Štefka Semenjuk. Goste je ispratio i načelnik Nikola Horvat.

Ivan Semenjuk

25 РОКІВ СВЯЩЕНСТВА

«Зв'язок з Україною ми не втрачали ніколи»

Інтерв'ю з о. Любомиром Стурком, греко-католицьким парохом в Осієку

- Слава Ісусу Христу! Отче Любомире, цього року виповнюється 25 років, відколи Ви стали священником. От уже третє десятиліття Ви служите в Хорватії. Дякуємо, що погодились поділитись з нами своїм досвідом. Для початку розкажіть, будь ласка, де саме Ви народилися, в яких обставинах минало Ваше дитинство і юність?

- Слава навіки. Народився я 15 березня 1963 року в родині звичайних, працюючих людей - мами Пелагеї з родини Глушко і батька Константина Стурко, в селі Перегінськ, Рожнятівського району Івано-Франківської області на Прикарпатті. Дитячі роки провів у тому ж селі. По мірках Хорватії то не було вже і таке собі «село», там проживало тоді біля 18 тис. мешканців. Як і більшість моїх ровесників допомагав батькам по господарству, а коли залишався вільний час, то грали у футбол, організовували різні забави (грали війни: «наші проти москалів», за що часто перепадало від батьків, з огляду на те, що родина з боку мого батька була повністю вивезена на заслання в Сибір за участь в УПА, і вони добре знали, чим могли закінчитися такі наші ігри, якби хтось доніс, з ким ми «воюємо»). Після закінчення восьмого класу в 1978 р. я вступив до Дрогобицького механічного технікуму, це був перший мій крок у самостійне життя. Було нелегко. Все-таки 120 км від батьківської хати, жив у гуртожитку, але все склалось добре. Я успішно закінчив навчання, здобув професію «технік-технолог машинобудування». Мав добрі оцінки, тому вступив до Івано-Франківського інституту нафти і газу, механічне відділення. Там познайомився зі своєю майбутньою дружиною Оксаною Остапович (пізніше довідався, що її батько священник).

- Чи пам'ятаєте Ви, коли саме зародилася у Вас думка стати священником? Чи це було спонтанне рішення чи, можливо, на Вас вплинула якась подія чи чийсь приклад?

Як я вже сказав, під час навчання в інституті познайомився зі своєю дружиною Оксаною. Коли ми побралися, то жили в домі в її батьків у Івано-Франківську. Звичайно, що життя у священничій родині відрізнялося від мого життя дома у батьків і в гуртожитку. Тут я мав змогу ближче познайомитися з життям, побутом і обов'язками священника, але спочатку навіть не думав ним стати. Та й ніхто мене до того не змушував, не агітував. Тоді ми разом з дружиною вчилися в інституті і головною метою було його закінчити, одержати диплом, почати працювати та самостійно утримувати сім'ю. На той час у нас народився син Назар, а згодом і дочка Лідія. Варто згадати, що після першого курсу мене призвали на службу в армію, де відслужив два роки.

- А що саме спонукало Вас прийхати в Хорватію?

Після закінчення інституту я влаштувався на роботу у міське відділення газового господарства на посаду інженера. Це було в 1988 - 89 роках. То був час великих змін у суспільстві. Протягом цього періоду я все глибше вникав у релігію, часто приймав участь у богослужіннях (хоч це було не так і легко, бо якби хтось доніс у інститут, мене, та й дружину могли легко відрахувати). Після здобуття Україною незалежності і виходу Греко-католицької церкви з підпілля у Івано-Франківську відкрили теологічний інститут. Я вирішив до нього вступити. Звичайно, на стаціонарне відділення не міг, з огляду на те що працював, то вступив на заочне. Так почалася моя теоретична і практична підготовка до священства. В тому плані мені було легше ніж іншим. Коли мені було щось незрозуміло, я запитував у батька дружини о. Ореста Остаповича і завжди одержував відповідь.

- Розкажіть трохи більше про своє навчання в Хорватії. Ви захистили магістерську працю з екології при Філософсько-теологічному Інституті Товариства Ісуса в Загребі. Яким було Ваше враження від викладачів, над якою темою Ви працювали?

- Восени 1990 р. з Івано-Франківського теологічного інституту десятьох студентів посилали на навчання в Хорватію. Нелегко було відважитися на такий крок. Все-таки вдома залишалися дружина, діти, рідні... Ця нагода - поїхати на навчання і здобути якісну освіту, виникла після того як владика Іриней Білик відвідав простори тодішньої ще Югославії, де брав участь у святкуванні 100-річчя переселення українців на ці простори. Тут познайомився з тодішнім провінціалом Товариства Ісуса о. Степаном Кушаном і світлої пам'яті владикою Кирилом Косом. Вони з розумінням поставилися до важкого становища Греко-католицької церкви в Україні, яка тільки що вийшла з підпілля, і погодились для початку, доки не владнається навчальний процес у Івано-Франківську (була велика нестача викладацького складу, приміщень для навчання і т.д.), взяти десять студентів на навчання. Між тими десятима був і я.

Цілковито випадково залишився в Загребі. Вночі поїзд зупинився у Загребі, о. Никодим, ЧСВВ, який нас супроводжував, сказав п'ятим виходити, от я і ще четверо вийшли. Решта продовжили свій шлях до Джакова. На вокзалі нас уже чекали водій брат Станко і представник студентів Йозо Батініч. Початки навчання, як і в усьому, не були легкими. Найбільшою проблемою була мова. Розуміти ніби і розуміли, але сказати нічого не могли. Особливо, коли розпочалося навчання і потрібно було відповідати з філософії. Одне - спілкуватися в побуті, а інше - відповідати на екзамені з філософії науковими термінами. Та з часом все налагодилося. Після двох років навчання одержав бакалаврат з філософії. А ще через чотири років дипломував і теологію. Після п'ятого курсу в Україні я прийняв дияконські свячення з рук владика Іринія Білика, який на той час був ректором теологічного інституту. Так що 6 курс уже закінчував як диякон. Восени 1996, а точніше 29 вересня, я був рукоположений на священника владикою Софроном Мудрим в с. Ясень, Рожнятівського району. Повернувся у Загреб закінчити навчання. Вчився добре, а з огляду на те, що тоді була велика потреба у викладацькому складі у Теологічному інституті в Івано-Франківську, попросив благословення у владика Дмитерка на продовження навчання, на що він радо погодився. Так, після закінчення і одержання диплома в Філософсько-теологічному інституті Товариства Ісуса, я продовжив навчання на Католицькому богословському факультеті в Загребі. Магістерську працю на тему «Етичність людської діяльності при захисті навколишнього середовища» успішно захистив 3 травня 2005 р., одночасно здавши підсумковий екзамен з моральної теології. Ще декілька слів про викладацький склад Інституту Товариства Ісуса, де здобув основну теологічну освіту. Це були не тільки професори, добрі знавці своєї справи, вони були для нас як батьки чи старші брати. Перевага була в тому, що ми проживали і вчилися разом з ними в одній будівлі. До обіду навчання, а після обіду чи на вихідні могли разом з молодшими професорами пограти в футбол чи піти в кіно.

- З 1997 р. Ви є парохом греко-католицької парафії Христа Царя в Осієку. За ці роки обличчя парафії змінювалось, з'явилися нові емігранти з України, чимало старших парафіян відійшло у вічність. Які саме ключові моменти з життя парафії Вам запам'ятались?

Декретом Владика Славимира Мікловша від 19.07.1997 р. я був іменований тимчасовим управителем греко-католицької парафії Христа Царя в Осієку. І та «тимчасовість» триває до сьогодні, тобто 25 років. Звичайно, парафія, тобто люди, та і я сам змінюємось. Я успадкував парафію, на якій довгий час не було пароха. Тобто, тут жив і служив один римо-католицький священник (о. Божо Петровіч), який внаслідок війни змушений був покинути свою парафію в Барані. Він жив в одній частині монастиря сестер василіанок і здійснював богослужіння у їхній каплиці. Перед тим, до війни, тут служили наші греко-католицькі священники. Оскільки вони були неодруженими, то також проживали в монастирі. Після мого призначення сестри і люди були дуже раді, що після довгого періоду могли бути присутніми на нашій літургії, чи приймати св. Таїнства в своєму обряді. Три роки ми з сім'єю винаймали квартиру недалеко від монастиря. А згодом, коли знайшлося відповідне приміщення, на кошти Крижевецької єпархії було куплено будинок, де я і зараз проживаю з сім'єю і де знаходиться парафіальна канцелярія. Однією з ключових подій на парафії було будівництво нового приміщення для здійснення богослужіння. Дякуючи старанням сестер, допомозі владика і добродіїв у 2002 р. ми почали богослужіння в новій каплиці. Як і в більшості парафій, нашими парафіянами були в основному нащадки переселенців з України (третє, і навіть четверте покоління), які більш ніж 100 років тому переселилися в Боснію в пошуках кращої долі. А також члени русинської національної меншини, які беруть активну участь у житті парафії. Десь біля 2000 р. до Осієка почали приїжджати нові трудові емігранти з України, які з радістю включилися в нашу парафіальну сім'ю. Як і всюди в діаспорі, майже все культурне життя громади «крутиться» навколо парафії і церкви.

- Життя священника сповнене різноманітного досвіду. Чи був у Вашій практиці якийсь цікавий чи курйозний випадок, яким би Ви хотіли поділитись?

- Я багато співпрацюю зі священниками римо-католицького обряду, радо допомагаю їм чим можу. Їхні парафії досить великі, тому пасторальній допомозі завжди раді. Так одного разу, перед Великодніми святами, ми йшли сповідати і провідати хворих. Я отримав свій список і пішов. Прихо-

джу на одну адресу в приватному секторі, подзвонив, чекаю. Нічого... Вперто дзвоню ще декілька разів, бо з досвіду знаю, що літні люди деколи погано чують і повільно рухаються. Нарешті чую голос бабці, що йде відкривати ворота. Заходжу і бачу бабцю в робочому одязі, видно, щось робила на городі. Каже мені: «Отче, то ви прийшли! А я якраз пересаджую салат. Почекайте трохи тут, я зараз». Чекаю, роздивляюся навколо і нарешті чую: «Заходьте!» Заходжу в хату, бабця уже лежить в ліжку (як і належить хворій) і каже: «Тепер можете мене висповідати, бо я дуже хвора». Звичайно, я нічого не сказав, лише посміхнувся в собі і виконав свій священничий обов'язок.

- Ви служите також при римо-католицькій парафії святих Кирила і Методія в Осієку. Що можете сказати про свій досвід співпраці з Церквою західного обряду, наскільки він збагачує Ваше служіння?

- Я вже згадав, що багато співпрацюю з римо-католицькими священниками. Особливо задіяний на сусідній і найближчій нам парафії Кирила і Методія. Але не тільки там. Завдяки тісній співпраці багато вірних римо-католиків мають можливість ближче познайомитися з нашою церквою, нашим обрядом. Особливо, коли відбуваються якісь святкові богослужіння і я, разом з іншими римо-католицькими священниками, а часто і з владикою, одягнений у наші ризи, служу Літургію за одним престолом. Цим підкреслюється єдність Церкви без огляду на відмінність обряду.

- Уже довгі роки, окрім служіння на парафії, Ви викладаєте основи релігії в середній школі. Чи можете порівняти хорватських і українських підлітків, їхні інтереси? Чи потрібен, на Вашу думку, подібний предмет в українській системі освіти?

- У школі почав працювати зразу після приїзду в Осієк.

Спочатку працював в основній школі, а потім отримав роботу в середній технічній школі, де працюю до сьогодні. Думаю, що не зможу об'єктивно порівняти підлітків з України і з Хорватії, оскільки молодь України знаю по чутках, з телепередач чи інтернету. Думаю, що великої різниці немає. В загальному можу сказати, що в більшості випадків поведінка молоді, як у побуті, так і у школі, залежить від сімейного виховання. Було б дуже добре, якби в Україні ввели предмет релігії в школах, без огляду, яка конфесія. Звичайно, це не значить, що молодь відразу стане побожнішою і побижить до церкви, але дасть можливість ближче ознайомитися з релігією, засадами віри тощо. Та й сама присутність священника, сестри-монахині чи катехита відіграють велику роль в житті школи.

- І наостанок - про родину. У Вас з дружиною двоє дітей, троє онуків. Розкажіть, будь ласка, як Вам вдається поєднувати у сім'ї українські і хорватські традиції?

- Зв'язок з Україною ми не втрачали ніколи. На початку було дуже важко. Як я уже згадував, тоді не було таких технічних можливостей, як тепер. Якись звістки з України приходили поштою (за тиждень а то й два) або через телефонні розмови, які в той час коштували дуже дорого, то й не могли собі дозволити довго говорити. Ми з дружиною походимо з сімей, де українські традиції завжди цінувалися й дотримувалися. Так що після приїзду в Хорватію все це залишилося в нашому побутовому житті: спілкування вдома рідною мовою, дотримання святкових традицій і все інше. Так само привчили і своїх дітей. Тепер вони уже дорослі, мають своїх дітей, але також, по можливості, плекають те, що пам'ятають з України і перейняли від нас, і передають це своїм дітям.

Підготувала с. Теодосія Мостепанюк, ЧСБВ

„KARPATI“ IZ LIPOVLJANA NA VELIKOGOSPOJINSKIM DANIMA U BRODSKOM VINOGORJU BOGORODICE KLOKOČOVŠKE

Вrodsko Vinogorje je naselje na sjeverozapadnom području grada Slavonskog Broda. Danas broji oko 3.000 stanovnika, dok je koncem 19. stoljeća ovdje bilo oko 150 jutara vinograda otkuda i nosi svoj naziv, vincilirske kućice te ljetnikovci bogatijih Brođana. Najpoznatiji je ljetnikovac Ivane Brlić Mažuranić.

Župa Uznesenja Blažene Djevice Marije iz ovoga naselja obilježava Velikogospojinske dane prema programu devetnice i svetkovine, te na taj način devet dana pred svetkovinu Uznesenja Blažene Djevice Marije – Velike Gospe, priprema se za obilježavanje toga dana.

Prema programu devetnice i svetkovine, treći dan, 8. kolovoza 2021. godine pripremao je Ukrajinac RH, gdje je u parku ispred crkve služena Grkokatolička liturgija svetog Ivana Zlatoustog koju su predvodili prečasni Nikola Stupjak, župnik iz Lipovljana i prečasni Aleksandar Hmilj, župnik iz Slavonskog Broda. Na ovom misnom slavju pjevao je župni zbor župe Bezgrešnog začeca svete Ane iz Lipovljana, koji su ujedno i pjevačka skupina Kulturno-prosvjetnog društva Ukrajinaca „Karpati“ iz Lipovljana.

Posebnost ove liturgije je u tome da su župnici pjevali na hrvatskom jeziku, a župni zbor predvođen Anicom Holovčuk na ukrajinskom jeziku. Na ovu specifičnost se na kraju liturgije osvrnuo župnik župe Uznesenja Blažene Djevice Marije Krunoslav Karas, te ukazao prisutnim vjernicima na sličnost rimokatoličke i grkokatoličke liturgije koje su u vjeri jednake te poštuju istoga Boga i istu Blaženu Djevicu Mariju.

Nakon obavljene pričesti vjernika na oba načina po njihovom izboru (hostija te kruh i vino), uslijedio je mimohod u crkvu do kipa Blažene Djevice Marije gdje je pjevački zbor iz Lipovljana nakon kraćeg obreda triju svećenika, na ukrajinskom jeziku otpjevao pjesmu „Levodom, dolenom“, koja je posvećena Blaženoj Djevici Mariji.

Domaćin župe, župnik Krunoslav Karas se još jednom zahvalio grkokatoličkim svećenicima i pjevačkom zboru iz Lipovljana na lijepoj liturgiji, te pozvao na zajedničku večeru i druženje.

Ivan Semenjuk

ДОВІЧНІ ОБІТИ СЕСТРИ ЛАВРЕНТІЇ ІСИК, ЧСВВ

У неділю, 18 липня 2021 року, напередодні свята св. Макрини, в монастирській каплиці сестер василіянок в Осієку, склала довічні обіти с. Лаврентія (Леся) Ісик. Літургійне святкування очолив єпископ Крижевецький Мілан Стіпич із парохом осієцької парафії Христа Царя о. Любомиром Стурком та духівником Греко-католицької семінарії в Івано-Франківську о. Романом Кандрачем. Перед літургією сестра Лаврентія попросила у настоятельок благословення на цей важливий крок. Обряд складання відбувся під час Літургії. Поки сестра молилася в прострації, вкрита чорною тканиною, вірні співали стихирі, які частково належать до Чину похорону, оскільки прийняття довічних обітниць - це відречення від світу, цілковите віддання свого життя Христу. Потім, відповідаючи на

запитання головного служителя, с. Лаврентія підтвердила, що складає свої обітниць вільно та свідомо, і прочитала присягу перед відчиненим кивотом. Як символ пожиттєвого єднання з Христом і монашою спільнотою, сестра отримала обручку, монаші правила, вервицю та запалену свічку як символ заручин із Христом та сповнення Його слів про те, що християни повинні бути світлом для цього світу.

У своїй проповіді владика Мілан пояснив недільне Євангеліє про чудесне помноження хлібів. Учням, які усвідомлюють обмеженість власних сил, Ісус обіцяє благословити їхню відданість. Владика наголосив, що сестри василіянки вклали всі свої сили у служіння Крижевецькій єпархії, і що Господь примножив їхні зусилля, які дали багатий плід у Церкві.

У святкуванні також взяла участь Архимандриня Чину сестер василіянок, м. Марчела Рункан та генеральна дорадниця сестра Емануїла Вішка, ЧСВВ, а також сестри василіянки Провінції св. архангела Михаїла та Віце-провінції св. Василя і Макрини, гості з України, вірні з Осієка та околиць.

Сестра Лаврентія Ісик народилася 1974 року в с. Більче Миколаївського району Львівської області в Україні, де закінчила школу. 1991 року вступила до монастиря сестер василіянок у Львові, а 2013 року приєдналася до Провінції св. Архангела Михаїла в Хорватії, де 2016 року склала перші обіти. Здійснювала служіння в Осієку, Прняворі, Києві. Її рідна сестра, Януарія, також є монахиною василіяною. Своім гаслом сестра Лаврентія обрала рядки 129 псалма: «Душа моя чекає на Господа більш, ніж сторожа на ранок». Нехай її посвята Господеві та віддана молитва стане благословенням для нашої Церкви та Василіанського Чину.

С. Теодосія Мостепанюк, ЧСВВ

BLAGDAN UZNESENJA PRESVETE BOGORODICE U GORNJIM ANDRIJEVCIMA

Župni god ili kirvaj kako se najčešće kaže u Slavoniji, obilježen je svečano i ove godine u grkokatoličkoj župi u Gornjim Andrijevcima u nedjelju, 15. kolovoza 2021. godine, svečanom liturgijom koju je predvodio dekan slavonski o. Nikola Stupjak, župnik grkokatoličke župe u Lipovljanima uz suslužnje domaćina, o. Aleksandra Hmilja, ujedno i župnika grkokatoličke župe Uzvišenja sv. Križa u Slavonskom Brodu uz nazočnost velikog broja vjernika, grkokatolika i rimokatolika te njihovih gostiju. Propovijedao je o. Nikola Stupjak iz Lipovljana. U svojoj nadahnutoj propovijedi-homiliji govorio je o presvetoj Bogorodici - njenom životu i vrlinama koje bi trebale biti uzor i put kojim bi trebali ići svi vjernici na putu prema nebu. Osvrnuo se, veoma hrabro, i na neke aktualne teme - životu od začeca do prirodne smrti i potrebe očuva-

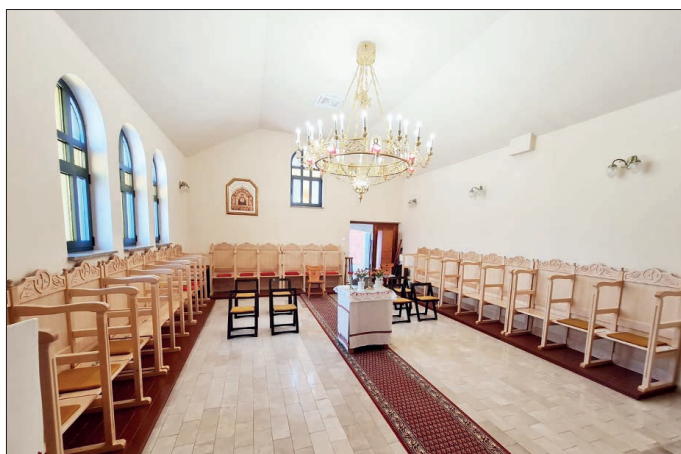
nja grkokatoličke vjere svojih otaca, djedova i pradjedova jer je ona samo jedan obred u jedinstvu Katoličke crkve na čelu sa rimskim Papom. Sveta pričest je bila pod obje prilike, sa hostijom i kruhom i vinom tako da su vjernici imali mogućnost izbora. Na liturgiji je pjevao zbor domaće župe a predvodio ga je Karlo Peh. Nakon svete liturgije o. Aleksandar se zahvalio o. Nikoli na dolasku i propovijedi kao i nazočnima na sudjelovanju u svečanoj liturgiji nakon čega je obavljeno „myrovanje“, podjela posvećenog kruha koji je posvećen na Večernjoj prethodnog dana. Sudionici svete liturgije su se po izlasku iz crkve družili uz ručak kojega su pripremili domaćini u Društvenom domu u Donjim Andrijevcima.

Nikola Zastrižni

OBNOVA CRKVE U SLAVONSKOM BRODU SE NASTAVLJA

Nove stasidije u crkvi

Početkom kolovoza, župna crkva Uzvišenja svetog Križa u Slavonskom Brodu je iznutra poprimila novi izgled. Crkva od sada ima stasidije (preklopna sjedala) prikladne za liturgijski prostor oko oltara čime poprima izgled istočnih crkava. Sjedala

su izrađena od drveta jasena i svojom bjelinom daju puno više svježine i svjetla u unutrašnjosti crkve. Izradio ih je majstor Branko Rizvić iz Orubice. Ostalo je još nekoliko detalja za napraviti - oslikavanje unutrašnjosti i manji popravci crkvenih predmeta čime bi slavonsko-brodsko grkokatolička župna crkva bila u potpunosti obnovljena. Treba napomenuti da su već obavljani radovi na promjeni krova, postavljanju kupole koja je kupljena u Ukrajini, krećenje crkve iznutra, postavljanje velikog lustera i ugradnja klimatizacijskih uređaja koji će imati funkciju hlađenja ljeti i grijanja zimi. Budući su uklonjeni radijatori centralnog grijanja, dobiveno je više prostora i omogućeno je da se postave nova, veoma lijepa sjedala. Pored toga, župni stan i pastoralna dvorana su pred završetkom radova tako da će ova župa biti vjerojatno najljepša u Križevačkoj eparhiji koja je i financirala ove radove uz simbolično sudjelovanje samih župljana.

Nikola Zastrižni

UKRAJINCI IZ LIPOVLJANA SUDJELOVALI NA DJEČJOJ SMOTRI FOLKLORA U DARDI

manjine nastupio je RKUD „Darda“ iz Darde; kao predstavnik hrvatskog kulturnog stvaralaštva nastupio je HKUD „Veseli šokci“ iz Putinovaca, a uslijedio je nastup pripadnika srpske nacionalne manjine SKUD „Jovan Jovanović Zmaj“ iz Bijelog Brda, potom predstavnici slovačke manjine SKUD „Ivan Brnjik Slovak“ iz Jeli-savca; mađarski ples prezentirao je MKUD „Čardaš“ iz mjesta Suza, i na kraju, ukrajinski ples „Kozáčok“ otplesali su pripadnici KPD Ukrajinaca „Karpati“ iz Lipovljana. Zbog svoje atraktivnosti, ukrajinska je udruga ostavljena za završetak manifestacije, nakon čega su podijeljene zahvalnice svim sudionicima kulturnog programa. Predsjednik udruge domaćina se zahvalio svima na sudjelovanju u prikazu nacionalnih plesova s nadom ponovnog susreta sljedeće godine. Poslije koncerta uslijedila je zakuska i zajedničko druženje sudionika.

Ivan Semenjuk

Na poziv Romskog resursnog centra iz Darde, dječja plesna skupina Kulturno-prosvjetnog društva Ukrajinaca „Karpati“ Lipovljani nastupila je na manifestaciji prikaza folklora u Dardi 23. srpnja 2021. godine, na ljetnoj pozornici kod jezera Đola. Manifestacija je počela mimohodom od sjedišta udruge domaćina do ljetne pozornice, u kojem su sudjelovale sve udruge – izvođači programa. Obzirom da su zbog pandemije već duže vrijeme izostala kulturna događanja, ova je manifestacija posjećena u velikom broju, a gledatelji su bili veoma zadovoljni programom. Karakter manifestacije je bio prikaz plesova nacionalnih manjina u RH, tako da su u mimohodu nošene zastave država pripadnika nacionalnih manjina, koje su potom bile izložene i na samoj pozornici za vrijeme održavanja manifestacije. Udruge su bile posložene u mimohodu prema redoslijedu nastupa, a svoje su nacionalne plesove ovaj puta prikazali sljedeći izvođači: kao domaćin i predstavnik romske nacionalne

OBLJEŽENA 85. OBLJETNICA NOGOMETA U KANIŽI

Povodom obilježavanja 85. obljetnice nogometa u Kaniži izdana je monografija „85 godina nogometa u Kaniži“ autora Ivana Topalovića. Zanimljivo je da se u monografiji spominje i dolazak Ukrajinaca na ove prostore i veliki doprinos Ukrajinaca ovome kraju. Opisano je koliko su Ukrajinci pomogli tadašnjem stanovništvu u svemu što oni nisu znali - kako u nogometu tako i u obrađivanju zemlje, pravljenju jela koja i danas prave i Slavonci i Bosanci, točnije, svi stanovnici ovog maloga sela Kaniže, a i obližnjih sela. U knjizi se spominju i predsjednik Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Taras Ševčenko“ Kaniža Željko Has, dopredsjednik Željko Koropaticki i voditelj plesne skupine ukrajinske udruge „Melanka“ Mario Has. Jedan članak o radu ukrajinske udruge u Kaniži za monografiju je napisao Željko Has, predsjednik UKPD „Taras Ševčenko“ koji već punih 18 godina uspješno vodi Udrugu.

Iako je ljeta, članovi Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Taras Ševčenko“ održavaju probe i pripremaju se za predstojeće nastupe - u Mikluševcima, na poziv vlč. Romana Stupjaka te u Kaniži na tradicionalnoj smotri „Kolo na Matniku“ u organizaciji domaćeg KUD-a „Posavac“ pod vodstvom Katarine Sudarević. Od početka rujna i do kraja godine Udrugu čeka još puno nastupa po cijeloj Hrvatskoj.

Mirjana Has

Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Taras Ševčenko“ sudjelovalo je u organizaciji 85. obljetnice nogometa u Kaniži. 8. kolovoza 2021. godine članovi Društva otplesali su na završnoj proslavi nogometa najatraktivniji ukrajinski narodni ples - hopak. Kao i svaki put, plesači su oduševili publiku, mnogi gledatelji nisu mogli vjerovati kako plesači mogu tako majstorski izvesti plesne korake i vrlo zahtjevne plesne figure.

Glavni organizatori zanimljivog događaja su Ivan Topalović i Damir Mikić. Oni su prošli kroz cijelo selo i prikupili podatke i slike od samog početka igranja nogometa u Kaniži do danas, točnije, tijekom 85 godina.

ČLANOVI UKPD „TARAS ŠEVČENKO“ IZ KANIŽE USPJEŠNO PREZENTIRAJU UKRAJINSKI PLES DILJEM HRVATSKE

Ukrajinski plesovi - ritmički i lirski, veseli i spori, osvojili su cijeli svijet. Oni jasno pokazuju karakter i izvornu kulturu ukrajinskog naroda. Narodni plesovi nacionalni su ponos Ukrajinaca koji su davno postali sastavni dio umjetničkog života Ukrajine i svjetske koreografije, a svoj razvoj nastavljaju na modernoj pozornici u svim krajevima svijeta gdje žive Ukrajinci.

Ljepotu ukrajinskog plesa vrlo rado prezentiraju članovi Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Taras Ševčenko“ iz Kaniže diljem Hrvatske. Pod vodstvom dugogodišnjeg predsjednika Društva i voditelja plesnih skupina Željka Hasa, niz ukrajinskih narodnih plesova prikazali su mladi plesači

iz Kaniže na Danima rusinske kulture u Mikluševcima kod Vukovara te u rodnom selu na tradicionalnoj manifestaciji „Kolo na Matniku“. Kao i uvijek, publika je bila oduševljena ljepotom ukrajinske narodne nošnje te izvođenjem prekrasnih atraktivnih koreografija.

Članovi UKPD „Taras Ševčenko“ iz Kaniže se pripremaju za nastupe u Osijeku, Vukovaru, Slavonskom Brodu, Križevcima i drugim mjestima. Mladi plesači nastupaju s ljubavlju i ponosom jer ukrajinski narodni plesovi mladima ulijevaju visoke domoljubne osjećaje, estetski ukus, ponos na svoju naciju i ljubav prema kulturi.

Mirjana Has

DOJMOVI NAKON V. NATJECANJA UKRAJINSKOG SOLO PJEVANJA I VI. FESTIVALA PJESME, GLAZBE I LIKOVNE UMJETNOSTI U RIJECI

Poštovana i draga Olga, prisjećajući se intenzivnog ali predivnog vikenda u Rijeci, htio bih Vam se još jednom zahvaliti na tom vrijednom događanju i prenijeti Vam neka moja promišljanja koja će Vas nadam se obradovati i osnažiti Vas i vašeg supruga Viktora u daljnjem radu.

Budući da si samo mogu zamisliti koliko ste truda i vremena uložili u pripremu i organiziranje natjecanja i festivala, a posebno u dolazak, smještaj i boravak pjevača i svirača iz Ukrajine, samo Vam mogu kazati - divim Vam se!

Kada ste me pitali želim li sudjelovati u žiriju, rado sam se odazvao Vašem pozivu i ubuduće ću to rado činiti ukoliko ćete me trebati.

Pitam se: što je mene toliko oduševilo? Pa bio sam do sada u mnogim natjecanjima u žirijima, kako u Hrvatskoj, tako i u Švicarskoj, Austriji, Njemačkoj i Sloveniji, ali vaše natjecanje u Rijeci bilo je zaista posebno iskustvo za mene.

Za razliku od prošlogodišnjeg na kojem su vjerojatno radi pandemije nastupili isključivo Ukrajinci iz Hrvatske, dolazak ukrajinskih pjevačkih skupina iz Ukrajine, zaista me iznenadio i oduševio i to je sigurno bio pun pogodak.

Iz raznih dijelova Ukrajine oni su nam divno predstavili svoju glazbu, svoje krasne narodne nošnje, svoju tradicijsku kulturu i to u najljepšem svjetlu!

Bez obzira što se mahom radilo o amaterima, iskrenost i radost

zajedničkog pjevanja i sviranja me jednostavno oduševilo. Skoro svaki dan se sjetim babuške Vire i njezine iskrene dobrote, pretočene u pjesmu i ritam.

Posebno je to iskustvo bilo za mene, jer po prvi puta sam imao prilike susresti se sa većom grupom izvornih Ukrajinaca, nama bliskim prijateljskim narodom, koji i u ovoj jednostavnijoj folklornoj glazbenoj formi dokazuju visoku kulturnu i glazbenu tradiciju koju mi Hrvati možemo dobro razumjeti i osjetiti. Naravno da iz takve bogate i raznovrsne folklorne tradicije se moglo razviti i bogato akademsko glazbeno stvaralaštvo i nije čudno što u našoj maloj Hrvatskoj imamo ne mali broj ukrajinskih glazbenika s kojima zajednički sudjelujemo u kulturnom životu naše zemlje.

Još kao dijete u roditeljskom domu imao sam prilike susretati se s glazbenicima iz Ukrajine i ukrajinskom glazbom raznih žanrova. Uvijek sam uživao, osjećao sam ju kao meni blisku, prijateljsku, emotivnu. Negdje sam pročitao misli jednog američkog filozofa koje slobodno prevedeno glase otprilike: "Ako želiš najbolje upoznati i osjetiti dušu jednog naroda, poslušaj njihovu izvornu tradicijsku glazbu i sve će ti biti jasno!"

Upravo to ste Vi nama omogućili ove godine u Rijeci. Jedno lijepo novo iskustvo, novi susret naših slavenskih bliskih kultura, nama bliskih i toplih jednostavnih ljudi, koji su nam došli na svoj folklorni način ispričati bajku o čarobnoj Ukrajini, pradomovini starih Slavena, pa tako i naših predaka.

Ja planiram u kolovozu prvi puta posjetiti Ukrajinu i već se sada radujem tome.

Želim Vam čestitati i zahvaliti Vam se jer Vaš festival i natjecanje u Rijeci predstavlja za mene najvrjedniju kulturnu ukrajinsku manifestaciju, kako za ukrajinsku nacionalnu manjinu u Hrvatskoj, tako i za nas Hrvate koji imamo prilike konzumirati dodir naših bliskih kultura, odnosno europske multikulture.

U tom smislu, htio bih predložiti veću medijsku prisutnost u obliku Radio Rijeke i lokalne TV kuće i Novog lista, jer najvrjednija ukrajinska kulturna manifestacija događa se u Rijeci i to zahvaljujući Vama i vašem suprugu Viktoru..."

*Vedran Brkanović, ravnatelj glazbene škole Brkanović u Zagrebu
i član žirija V. natjecanja ukrajinskog solo pjevanja u Rijeci*

PRIRODNA BOGATSTVA UKRAJINE. LEMURIJSKO JEZERO – RUŽIČASTI SAN

Slanost vode u ružičastom jezeru u Ukrajini gotovo je kao u Mrtvom moru

Jedinstveno i unikatno Lemurijsko jezero na jugu regije Herson u Ukrajini u posljednje vrijeme privlači sve više turista i neobičnom ružičastom bojom vode, od koje je nemoguće skrenuti pogled, osobito pri zalasku sunca, i njegovim ljekovitim svojstvima zbog kojih ljudi dolaze ovamo liječiti se od bolesti kože, živčanog, kardiovaskularnog sustava, mišićno-koštanog sustava itd. Jezero se nalazi u stepi, 100 km od grada Hersona i 7 km od najbližeg sela Hryhorivka.

Nevjerojatna pojava jezera

Povijest jezera je jako zanimljiva. U njoj se čudno isprepliću legende, sreća, ljudska marljivost i ustrajnost. Pojava ružičastog jezera na ovom mjestu je poput mita.

Mještani se sjećaju kako se 26. kolovoza 1969. godine na ovom mjestu srušio vojni avion. Kad je pao, zabio se duboko u tlo i eksplodirao. Udar je formirao duboki lijevak, koji se kasnije napunio vodom iz ljekovitog izvora koji je izašao na površinu. Kao rezultat toga nastao je rezervoar zasićen raznim korisnim solima i mineralima. Znanstvenici vjeruju da to nije ništa drugo nego ostaci prapovijesnog Lemurijskog mora, koje je s visoko razvijenom civilizacijom ispralo obale mitskog potonulog kontinenta. Slanost vode u jezeru doseže 270-300 g po litri, gotovo kao u poznatom Mrtvom moru. Voda u jezeru je ružičasta! A ružičastu boju vodi daju jednostanične alge s romantičnim imenom "Dunaliella saline" (ukr. "Дуналиєлла солоноводна") koje pod djelovanjem sunca proizvode beta-karoten (koji se smatra izvorom mladosti). No, ljekovita nije samo voda, već i blato koje je nastalo na obali jezera.

Ljekovita svojstva vode i blata

Prema svojim ljekovitim svojstvima, vodena i peloidna (slana blata) jezera nemaju analoga u Europi. Mikrobiološka istraživanja blata pokazali su da je to blato snažan imunostimulans. Što se tiče ljekovitih svojstava, Lemurijsko jezero je jedinstveno, kvalitetno i nevjerojatno mjesto. Glavna upotreba takve ljekovite vode u neurološkoj praksi je vegetativno-vaskularna distonija, u kožnoj praksi - psorijaza. No, najzanimljivija uporaba ove ružičaste slane vode je ta što se tiče visokog udjela takozvanih tvari sličnih folikulinu. To je jako dobro za žene koje pate od upalnih bolesti spolnog sustava koje su popraćene neplodnošću. Također tamo je jako korisno pacijentima s bronhopulmonalnim bolestima, uključujući bronhijalnu astmu.

Na jezero dolaze ljudi iz Bjelorusije, Poljske, Njemačke i Rusije liječiti mišićno-koštani sustav, psorijazu i druge bolesti.

Europa je također prepoznala ljekovita svojstva tih blata. Na

primjer, u Njemačkoj je liječenje mineralnim blatom iz Lemurijskog jezera čak uključeno u zdravstveno osiguranje, tj. plaćeno osiguranjem na recept.

Turisti iz inozemstva dolaze na jezero na liječenje, a blato ovog jezera već je privuklo pažnju stranih kozmetičkih kompanija. Ljekovito blato istražuju predstavnici poznatih svjetskih kozmetičkih tvrtki. Ta su blata već certificirana u EU.

Kao na Mrtvom moru...

Ako ste vidjeli kako turisti ljetuju na Mrtvom moru na Bliskom istoku, tada imate priliku isto tako ležati na vodi s knjigom ili novinama u rukama i na ukrajinskom Mrtvom moru – Lemurijskom jezeru. Voda u ovom jezeru toliko je zasićena solima da se ni ovdje nećete utopiti.

Voda Lemurijskog jezera vrlo je bogata raznim mineralima, kiselinama, ugljikohidratima, dušikovim tvarima, solima, uglavnom magnezijevim kloridom i kalijem, natrijevim jodidom, magnezijevim bromidom. Upravo ta ružičasta voda u interakciji s blatom ušća rijeke Sivaš značajno poboljšava njihovu kvalitetu. Ružičasta voda jezera ima vrlo ugodan miris. Povremeno se voda u jezeru povlači, a vi se nađete na plaži ružičaste soli. U ovom razdoblju krajolik oko jezera izgleda bajkovito.

Turizam

Selo Hryhorivka doživljava sada prekrasne metamorfoze zbog priljeva turista.

U 2006. godini u Hryhorivki je živjelo oko 600 ljudi, nakon deset godina - tisuću i pol stanovnika. Cijene nekretnina u selu rastu.

Sada se poduzimaju potrebni koraci kako bi boravak turista na Lemurijskom jezeru bio ugodniji. Započeo je proces kupnje građevinskog zemljišta za izgradnju kafića i hotela u blizini jezera.

Inače, Hersonska županija u Ukrajini, gdje se nalazi ovo unikatno jezero, vrlo je posebna, to je najjužnije područje kopnene Ukrajine. Ovdje se u jednom danu možete fotografirati u ukrajinskoj pustinji - najvećem pješčanom masivu u Europi, na ružičastim jezerima, u planinama, kupati se u dva mora (Crnom i Azovskom), vidjeti kako se najveća rijeka Ukrajine Dnipro ulijeva u jedno od mora, gledati divlje životinje u netaknutoj stepi i probati najsladše lubenice. I još - ovo je upravo to mjesto na kojem se protezao poznati Mliječni put (ukr. Чумацький шлях).

Sukrajinskog jezika prevela Olesja Martinjuk

